TWEEDE JAAR, N°. 280. 1838. DINGSDAG, 9 OCTOBER.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam*.......................... f 7.—
en *Buitensteden* franco................ - 8.—

Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder.................. f 1.75.
Elken regel meer........................ - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.... - 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

Bij dit Nommer behoort een Bijvoegsel.

ENGELANDS GELDLEENINGEN.

II.

(*Zie Avondbode van 4 October*).

De door de opbrengst van het successie-regt aangewezen verviervoudiging van het nationale vermogen in Engeland in de jaren 1805—1831, is ten deele toe te schrijven aan de voorbeeldelooze vermeerdering van *gebouwen*, niet slechts in de hoofdstad, maar door het geheele Rijk, — bijzonder in de hoofdstad echter zoo zeer aanmerkelijk, dat het enkele kerspel Marylebone aan de *tienden*, den bisschop van Londen van den grond toekomende, een jaarlijksch bedrag van 20,000 p. st. meer dan in den aanvang der eeuw oplevert. Doch voor een groot gedeelte is die toeneming van het nationale vermogen ook te danken aan de *geldleeningen*, waarmede wij hier te verstaan hebben de creatie van rentegevende Rijksfondsen in het algemeen, zoo tot *fundering* van de gedurende het oorlogstijdvak door de schatkist te doene betalingen, als wegens tegen voortdurende renten opgenomen geldsommen.

De geëerde steller der in den *Avondbode* van 29 September opgenomen *Aanmerking* ontwikkelt zijne stelling, « dat eene vermeerdering der staatsschulden wel *het vermogen der ingezetenen* verhoogt, (vermits het hun, bij de beoordeeling of optelling van hun vermogen onverschillig zijn kan, of dat vermogen in publieke effecten, die geldswaarde hebben, dan wel anders belegd is,) maar, dat *de nationale rijkdom* er niet door verhoogd wordt, » in dezer voege: (om niets van de kracht zijner redenen te benemen, laten wij hier de eigene woorden volgen:) « Indien, binnen zekeren tijd, in eenig land, voor tien millioen aan nieuwe gebouwen opgerigt wordt, waarvan de bouwstoffen niet meer dan twee millioen gekost hebben, dan is de rijkdom van het land met acht millioen vermeerderd, die vruchtbaar zijn voor de eigenaars, voor het algemeen, en voor 's Rijks schatkist. Maar indien, binnen den zelfden tijd, acht millioen aan nieuwe effecten zijn gecreëerd, dan is de rijkdom ook met acht millioen vermeerderd, die misschien even vruchtbaar, ja zelfs vruchtbaarder zijn voor de houders; doch, die acht millioen zijn niet vruchtbaar voor het algemeen, en ook niet vruchtbaar voor 's Rijks schatkist, welke laatste integendeel daardoor met meerdere lasten bezwaard wordt. De *particulieren* zijn dan acht millioen *rijker*, maar de *Staat* is, door dezelfde operatie, acht millioen *armer* geworden. Zoodanig eene vermeerdering van rijkdom is derhalve *illusoir*; en wordt daardoor in den regel niets anders bereikt, dan dat de inkomsten der renteniers, ten koste van de geheele bevolking, verhoogd worden. Er is, wel is waar, voor den Staat dikwijls geen ander middel tot voorziening in groote buitengewone uitgaven, dan tot nieuwe leeningen toevlugt te nemen, maar ook die noodzakelijkheid alleen kan het sluiten van nieuwe leeningen regtvaardigen. »

Zelfs mede de kundige zamensteller der *Statistics of the British Empire*, die in zijne oordeelvellingen zich veelal van den leiband van oppervlakkig aangenomen algemeene begrippen losmaakt, wil de aanwijzing van het toegenomen sussessie-regt slechts *ten deele* als maatstaf van het vermeerderd nationale vermogen laten gelden, namelijk *niet* in zoo verre als een groot gedeelte van het bedrag der *legacy and probate duty* van de boekrekening, genaamd de *Nationale Schuld*, afstamt. Bij aldien het successie-regt ook met betrekking tot dit gedeelte de maatstaf van vermeerderd nationaal vermogen ware, zegt hij, *Part.* III. p. 176, zou de *nationale schuld*, die eenstemmig door het gansche menschdom als een *nationale last* beschouwd wordt, *vermogen* moeten zijn. Ondertusschen acht hij de benaming « Nationale Schuld » te eenemaal ongepast, de zaak zelve in haren aard even zeer een nationaal *credit* als een *debet* zijnde. Gevoegelijker, meent hij, zou men *gouvernements schuld* kunnen zeggen, ofschoon ook die bewoording zijns inziens niet volkomen juist de zaak uitdrukt.

Die opmerking getuigt van des beroemden schrijvers schrander *inzigt* van het onderwerp, maar bewijst tevens, dat hij het niet in allen deele heeft doorzien. De ware benaming, zoo als nader blijken zal, is die der Hoogduitsche en van onze taal: *Staatsschuld* of *Rijksschuld*. Merkwaardig is nogtans ook hetgeen Marshall op het gezegde laat volgen:

« De vermeerdering van het successie-regt hield dan gelijken tred met de vermeerdering van die boekrekening, en *vermits die boekrekening geheel ideaal is*, (een middel om van den producent een gedeelte van zijne productie te trekken, zonder hem daarvoor iets in de plaats te geven,) zoo komt de gansche gouvernements-schuld eigenlijk op niets anders neder, dan een' overgang van den eenen op den anderen. Behalve het groote nominale bedrag daarvan, hebben bijkomende omstandigheden daaraan eene fluctuerende geldswaarde gegeven. Het nominale bedrag, zoo als het den 5 Jan. 1832 stond, namelijk £ 755,543,885 was, tegen den koers van omtrent 85 ten 100, gelijk aan eene *ideale* geldswaarde van £ 542,210,301, terwijl in 1815 hetzelfde nominale bedrag, gerekend tot een' koers van tusschen de 57 en 60, stelle 58 ten 100, slechts gelijk was aan £ 438,215,453. De vermeerdering van het nominale bedrag is alzoo op zich zelve genoeg om twee derden van de meerdere opbrengst van het successie-regt te verklaren, en terwijl de verbetering van den koers de strekking had, om de geldswaarde der landerijen te verhoogen, terwijl de producten der landerijen in hoeveelheid, en de renten der gouvernements schuld in bedrag, *stationair* bleven, de producten der nijverheid daarentegen aan geldswaarde afnemende waren, in nog sterker evenredigheid, dan zij in hoeveelheid toenamen, zoo geeft de vermeerderde geldswaarde der gouvernements-schuld en van die landeigendommen, die bij overerving aan de *probate duty* onderhevig zijn, genoegzame verklaring voor de gansche vermeerdering van de opbrengst van het successie-regt. *Van* 1805 *tot* 1815 *was het de vermeerdering van het nominale bedrag der gouvernements-schuld; van* 1815 *tot* 1832 *de vermeerdering van de courante geldswaarde van het nominale bedrag.* »

Niemand zal dan vermoedelijk willen betwisten, dat althans de vermeerdering der courante geldswaarde van ruim 438 tot ruim 542 millioen p. st. sedert 1815, zonder daarom meerdere renten te kosten, het nationaal vermogen werkelijk met het bedrag van het verschil (104 millioen p. st.) vermeerderd hebbe. Het in stand houden en stijven der beursprijzen is dan wel de zorg der Regeringen waardig. Het zou, bijv., een nationale ramp zijn, indien, gelijk sommigen misschien niet ongaarne zouden willen, het gouvernement te eenigen tijd op het denkbeeld kwame, het door België te vergoeden gedeelte der interestbetaling van de Rijks-uitgaven weg te schrappen, en den beursstand der geheele Staatsschuld aan de daarbij onvermijdelijke daling prijs te geven.

Maar ik kan het met den Britschen Statisticus niet eens zijn, waar hij de boekrekening der schuld geheel *ideaal* noemt. Wanneer ik toch, voor een stuk van duizend gulden nominaal, *f* 850, of misschien wel *f* 1000 en meer, in klinkende specie uit de hand in de hand kan ontvangen, is de geldswaarde van dat stuk voor mij evenzeer *reëel* als die der specie zelve.

En niet minder te *ontkennen* dunkt mij het denkbeeld van den steller der meergedachte *Aanmerking*, dat de vermeerdering van rijkdom (door vermeerdering van publieke fondsen) *illusoir* zoude zijn; en dat daardoor niets anders zou bereikt worden dan eene verhooging van *de inkomsten der renteniers, ten koste van de geheele bevolking.*

Wanneer, in een land, dat 100 millioen aan numerair heeft, de Regering gedurende twintig jaren jaarlijks tien millioen tegen een equivalent van daartoe gecreëerde fondsen opneemt, *welke tien millioen numerair* (wat vooral in het oog te houden is.) *telkens door de Rijks-uitgaven in de massa der algemeene circulatie terugtreden*, zoo bestaat na verloop van twintig jaren het algemeene geldelijk vermogen van 100 millioen numerair *even als te voren*, en daar is *bijgekomen* een vermogen van 200 millioen aan inschrijvingen op de Rijks-boekrekening. Mogen die 200 millioen al beneden pari staan, zij het tegen 50 ten 100, zoo representeren zij minstens eene geldswaarde van nog 100 millioen, die geenszins louter *ideaal*, maar tegen den koers te *realiseren*, of door beleening *tot elke voorkomende onderneming te gebruiken is.*

Maar zou dan niet, met al dat, de particulieren, die 100 millioen rijker, de *Staat* even zoo veel *armer* geworden zijn.

Neen. Het gezamenlijke vermogen van de massa der ingezetenen, dat is het *nationale vermogen*, bestaat uit de gezamenlijke *bezittingen* of *eigendommen*, KAPITALEN in numerair of effecten, huizen of landerijen, schepen of derzelver ladingen, kortom in alle geldswaarden, van welken aard ook. Maar *het vermogen van den Staat* bestaat in het voor den Staat *beschikbaar gedeelte van de gezamenlijke* INKOMSTEN *der ingezetenen.* Ik zeg alleen *inkomsten*, want hoewel er *grond*- en andere *lasten* van de *eigendommen* geheven worden, deze moeten uit de inkomsten opgebragt worden. Kwame het er toe, dat de schatpligtige, om die lasten op te brengen, zijn eigendom zelf moest aanspreken, zoo hadde de Staat *het beschikbaar gedeelte van de inkomsten der ingezetenen* overschreden, en zulk een Financie-stelsel zou alleen door volstrekten nood te billijken, en ten allen tijde te betreuren zijn.

Hadde nu een Staat niet dan vaste middelen tot bestrijding zijner uitgaven, zoo als, bij voorbeeld, de inbrengst van bosschen en andere domeinen, zoo zoude, ja, de schatkist door meerder bezwaar van rentebetaling armer worden. Maar zoodanigerwijze is het er niet mede gelegen. De staatsschuld vergroot *het nationale vermogen*, dat is de massa van tot geld te realiseren waarden in het bezit der gezamenlijke ingezetenen, zonder in het minst *het vermogen van den Staat* te verkorten, mits de rentebetaling te vinden zij *uit het voor den Staat beschikbaar gedeelte* van de gezamenlijke *inkomsten* dier ingezetenen.

En verstrekt dan toch in allen gevalle die rentebetaling, mag men vragen, niet tot baat der *renteniers* alleen, *ten koste der geheele bevolking?*

Geenszins, mijns erachtens. De rentebetaling, wel is waar, geschiedt, even als alle andere gewone Staatsuitgaven, uit de belastingen, geheven van het voor den Staat beschikbare gedeelte van de *inkomsten* der geheele bevolking, en zij behoort in den regel dat beschikbare gedeelte der inkomsten niet te boven te gaan. Maar in de stelling zelve ligt opgesloten, dat ook de renteniers daarin dragen; niet als zoodanig; niet, door eene belasting op de Fondsen zelve, die metterdaad eene vermindering van rente zoude zijn; maar door hunne directe en indirecte lasten, in Engeland door de huis- en venstertax, dienstbodengeld, paarden en honden, wijnen, bier en sterke dranken, thee-, suiker- en koffij-accijns, speelkaarten en haarpoeder, enz. enz., en wat nu al door de niet renletrekkende bevolking daartoe aan den Staat moet opgebragt worden, komt juist wederom van den Staat in den vorm der renten, en door middel daarvan voorts door de verteringen der rentenieren *in de algemeene massa terug*, en is derhalve slechts een virement, dat althans in geenen deele het *nationale vermogen* kan verkorten.

De toets van het hier kortelijk geposeerde is eenvoudig. Zou Engeland grooter voorspoed genieten, wanneer — ik wil niet zeggen, de rijksschuld in haar geheel afgelost werd, dat niet mogelijk is; of in haar geheel geschrapt werd, hetgeen sommige radicalen mogten willen, maar hetwelk de ondergang van den Staat zou zijn; neen, — *Wanneer de rijksschuld nooit bestaan hadde?* wanneer alzoo het nationale vermogen de ruim anderhalf honderd millioen ponden sterling *publieke fondsen* (ruim *negen duizend millioen* gulden in Nederlandsche munt) zou missen? Ik geloof, een ieder, der zaken kundig, zal die vraag ontkennend beantwoorden. JANUS.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 8 Oct. Men verneemt, dat de baron van der Duyn reeds in den loop dezer week naar Stuttgard zal vertrekken, belast met de vereerende zending van Z. M., waarvan wij in ons vorig nommer hebben melding gemaakt. Men spreekt er van, dat de aan te knoopen onderhandelingen zouden betreffen het huwelijk van Z. K. H. den erfprins van Oranje met H. K. H. mevrouw de prinses Sophia Frederica Mathilda, tweede dochter van Z. M. den Koning van Wurtemburg.

— Wij meenen de aandacht onzer lezers te moeten vestigen op het Bijvoegsel van den *Avondbode* van heden, waarin onder anderen voorkomen een verslag van de voorstelling der Opera *Die Weisse Dame*, op den 6 Oct. jl., in den Hoogduitschen Schouwburg alhier, en een brief van den heer J. Warin, directeur der Amsterdamsche gaz-werken, betreffende eene ontploffing van gaz, in het gebouw op den Singel bij het Koningsplein, te Amsterdam.

— Men verneemt, dat Z. M. dezer dagen eervol ontslag heeft verleend aan den heer P. G. Lechleitner, Hoogstdeszelfs consul te Annapolis, in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika.

— Door den opper-kamerheer is bekend gemaakt, dat het Hof, op aanstaanden Maandag den 8 dezer, den ligten rouw voor den tijd van acht dagen zal aannemen, wegens het overlijden van Z. D. H. den prins Frederik Hermann Otton, Souverein Vorst van Hohenzollern Hechingen.

— Door Z. M. zijn tot notarissen benoemd: in het kanton Grave, A. A. F. Verstraaten; en in het kanton Dronrijp, K. Oosterhoff.

— Naar men uit Leyden schrijft, zal op maandag 8 October en dertien volgende dagen, door de boekhandelaren S. en J. Luchtmans en C. C. van Hoek, verkocht worden de bibliotheca Reuvensiana, waarvan de catalogus

MENGELWERK.

EENE AUDIENTIE VAN PAUL I., KEIZER VAN *RUSLAND*.

. . . . Een staf-officier verscheen aan den ingang der gehoorzaal, en riep, met eene weêrgalmende stem: *de Keizer!* Eene diepe stilte volgde weldra op het dof gemompel der afzonderlijke gesprekken. Bij het zien der eerbiedige houding van al die hovelingen, veldheeren, overheidspersonen, ambtenaren, enz., zou men gezegd hebben, dat er in de zaal geene andere personen dan vrienden en verkleefde onderdanen van PAUL I aanwezig waren.

Doch, terwijl deze menigte van dienaren op het teeken wachtte, waarbij de meester hun veroorloven zou zich op te heffen, ontwaarde men slechts twee mannen, die, na den Keizer eerbiedig gegroet te hebben, in eene fiere houding bleven staan: het waren twee Fransche uitgewekenen, de heeren DE RICHELIEU en DE LANGERON.

Zij stonden zeer nabij den ouden veldmaarschalk SUWAROW, die zich beijverd had, om zich in de eerste rij te plaatsen, ten einde door PAUL te worden opgemerkt. Zijne hoop werd niet te leur gesteld; want de eerste blikken van den Keizer vestigden zich op hem. — « Gij daar ook, mijnheer SUWAROW! » zeide PAUL, op eenen wreveligen toon; « nimmer ziet men u hier.... »

« Sire! » sprak de veldmaarschalk, « zou uwe Majesteit mij van zooveel ondankbaarheid kunnen verdenken?... ik, de getrouwste, de verkleefdste van Hoogstdeszelfs onderdanen? »

« Waarlijk, mijnheer SUWAROW! ik heb zoovele ondankbaren gemaakt, dat, ik zeg het u rondborstig, ik behoefte gevoelde u te zien; en deze nieuwe verzekeringen van uwe gehechtheid doen mij zeer veel genoegen; doch veroorloof mij u te zeggen, dat uwe weinig doordachte aanmerkingen, uwe oordeelvellingen over de gelukkige veranderingen, over de hervormingen, die ik in mijne legers heb ingevoerd, niet geschikt waren, om mij zeer gunstig over uwe gezindheid, opzigtelijk mijn bestuur, te doen oordeelen.... Gij ontvliedt het Hof, gij schijnt mijne blikken, de blikken van uwen Souverein, te vermijden!.... »

« Sire! de schuld daarvan ligt in mijn karakter en in mijne gewoonten: ik heb de ruwheid van dezelve nooit naar de zeden en gebruiken van het Hof kunnen plooijen. De veertig jaren, die ik in het veld heb doorgebragt, de vermoeijenissen, de wonden, en de ouderdom vooral hebben mij de eenzaamheid en de rust tot eene behoefte gemaakt. »

Een ironische glimlach zweefde over de zamengedrukte lippen des Keizers.

« Houd op, mijnheer SUWAROW! » sprak de Czaar; « niet altijd hebt gij zulk een' afschrik voor het Hof gehad. Ik herinner mij zeer wel uwe waarlijk voorbeeldige gedienstigheid bij mijne moeder, wanneer zij u noodigde te *Petersburg* te komen; men zegt zelfs, dat gij toen zeer beminnelijk waart: men sprak veel van uwe geestige invallen.... Gij zijt thans zeer veranderd. »

« Verloof mij, Sire! Uwe Majesteit te doen opmerken, dat ik toen eenige jaren en eenige veldtogten minder telde; nogtans dacht ik niet, dat men mij zoo edelmoediglijk den naam van een' man van geest had toegekend. »

« Het zij zoo; doch heeft men u, mijnheer de veldmaarschalk! wel eene enkele maal in mijn legerkamp gezien? Hebt gij mijne *revues* wel met eenen enkelen blik vereerd? Geeft deze nalatigheid, of liever deze minachting niet te kennen, dat mijn bestuur u mishaagt; dat gij de zijde der misnoegden gekozen hebt? »

« Ach, Sire! wat heb ik gedaan, om mij met zulke verwijtingen te overladen? »

« Wel nu, thans wil ik alles vergeten; dat er tusschen ons van niets meer sprake zij; ik was ongeduldig, mijn vriend! deze ophelderingen te erlangen. Welaan, dat de groote veldheer, die zoo zeer uwe voetstappen volgt, dat de overwinnaar van *Marengo*, de held der *Pyramiden* getuige zij van de verzoening des overwinnaars van *Novi* met zijnen Souverein. »

Onder het uitspreken dezer woorden, zag de Keizer naar het borstbeeld van BUONAPARTE, hetwelk aan het einde der zaal geplaatst was. Had PAUL evenwel den tijd beleefd, of kunnen vermoeden, dat, door denzelfden man, de Russische legers bij *Austerlitz* en *Friedland* zouden geslagen, en later zijne aloude hoofdstad *Moscou*, ten gevolge van het doordringen der Fransche legers tot in het hart van *Rusland*, eene prooi der vlammen zoude worden, wij gelooven, dat zijne bewondering voor den Franschen veldheer wel spoedig in verontwaardiging en gramschap zoude zijn overgegaan.

SUWAROW wierp zich voor de voeten des Keizers: » o Sire! dat uwe Majesteit slechts bevele, slechts één enkel woord spreke, en de oude SUWAROW zal voor Hoogstdenzelven den laatsten droppel van zijn bloed veil hebben. » De Keizer bood hem de behulpzame hand om zich op te rigten, en zeide: « maar, mijnheer de veldmaarschalk, misschien zal ik u en al mijne soldaten noodig hebben. »

De heeren DE LANGERON en DE RICHELIEU ontwarende, gaf PAUL hun een teeken om te naderen.

« Mijnheer DE LANGERON, » zeide hij, « ik reken ook op u, doch ten minste, hoop ik, zult gij niet meer noodig hebben tegen uwe landgenooten te veld te trekken.... neen, de Franschen zijn onze gevaarlijkste vijanden niet; *zij* zijn veel meer voor ons te vreezen, die gewaande bondgenooten, die ons de schande als de eerste voorwaarde van een verbond willen opleggen. Welke vruchten hebben ons al die smartelijke opofferingen aangebragt? Mijnheer SUWAROW, het zou mogelijk kunnen zijn, dat de Turken ons nog wederzagen..... Indien zij voor de uitdagingen van eene aan *Rusland* vijandige diplomatie wijken, zult gij uwe lauweren van *Moldavië* gaan hernieuwen. »

« En de Franschen, Sire! de Franschen, zullen wij met hen geen einde maken? »

« De Franschen! wat wilt gij dan van hen, mijnheer SUWAROW? Waartoe die haat, die, in weêrwil van u zelven, bij u opwelt? Ik zie het met leedwezen; gij bezit nog al uwe vooroordeelen van 1792; doch ik herhaal het u, en ik begeer, dat men mij begrijpe, — de Franschen zijn onze gevaarlijkste vijanden niet. — Wat u betreft, mijnheer DE LANGERON, ik bewaar voor u een gewigtig kommando, den post van gouverneur-militair van *Moscou*. Ik weet, dat die stad het vereenigingspunt van alle misnoegden is. Gij zult mij voorafgaan, generaal, en uwe standvastigheid zal, door het verijdelen van de aanslagen der oproerigen, mij de droevige noodzakelijkheid besparen, tegen verdwaalde onderdanen strengelijk te moeten handelen. »

De graaf DE LANGERON, zich eerbiedig buigende, antwoordde: « deze nieuwe gunst, Sire!... »

« Ik vraag en begeer geene dankbetuigingen, » hernam de Keizer, hem in de rede vallende; « ga slechts voort, generaal, mij met denzelfden

alom verzonden is, en van welke een uitvoerig verslag gevonden wordt in den *Kunst- en Letterbode* van vrijdag 7 en dingsdag 11 September.

— Men verneemt, dat bij Koninklijk besluit aan den heer G. Soeders, rijtuigfabrijkant te Maarsen, wien voorleden jaar de eer der uitvinding en octrooi tot vervaardiging van kleinzilver te beurt viel, dezer dagen octrooi voor 15 jaren is verleend op de uitvinding van eene as, genaamd veiligheids-as, voor alle rijtuigen.

'S GRAVENHAGE 7 Oct. Gisteren hebben de kiezers, in plaats van wijlen den wel-edelen gestrengen heer C. de Jong van Rodenburgh, tot lid van den stedelijken raad benoemd, jhr. Aart van der Goes.

— Door den dood van den heer J. D. de Riemer, de plaats van tweeden præceptor bij het stedelijke gymnasium open gekomen zijnde, is de heer L. R. Beynen, Phil. Theor. Mag. Litt. Hum. Doctor, die aanvankelijk tot deszelfs plaatsvervanger gedurende zijne ziekte aangesteld was, en aan wien die betrekking, bij het eventuëel overlijden van den heer de Riemer toegezegd was, gisteren door den stedelijken raad tot dien post benoemd.

— Men verneemt, dat de noodige schikkingen gemaakt zijn, om de Bewaarschool, welke, gelijk vroeger aangekondigd is, van stadswege zal opgerigt worden, met den eersten November aanstaanden in werking te brengen. Reeds is het daartoe bestemde lokaal, het gasthuis voor besmettelijke ziekten, te dien einde in gereedheid gebragt, de schoolmeubelen gemaakt en de schoolbehoeften aangeschaft, terwijl eene allezins daarvoor berekende vrouw tot bestuurdster, en de noodige helpsters en kweekelingen aangesteld zijn. De doelmatige wijs, waarop hiermede te werk gegaan wordt, geeft de gegronde hoop, dat deze inrigting aan haar doel zal beantwoorden, bestaande in het handhaven der orde en zindelijkheid, het ontwikkelen van het verstand, het tegengaan van kwade beginselen, het bevorderen der zedelijkheid, en het opwekken van het godsdienstige gevoel bij de kinderen uit de lagere standen van alle godsdienstige gezindheden.

DORDRECHT 5 Oct. Op heden is, ter vervulling eener vacature in den raad, ontstaan door het overlijden van den heer D. Hooft, door het stedelijk kollegie van kiezers tot lid van denzelven raad verkozen, de heer B. van der Elst van Bleskensgrave.

BERGEN OP ZOOM 6 Oct. Dagelijks ziet men alhier nog kleine transporten miliciens doortrekken, komende van hunne garnizoensplaatsen, en thans ook met onbepaald verlof huiswaarts keerende.

ENGELAND.

Part. Corresp. LONDEN 5 Oct. De nevel, welke zoo lang de Hollandsch-Belgische zaken bedekt heeft, begint een weinig op te klaren, en voor hen, die naar eene afdoening dier zaken verlangen, komt er hier en daar eene straal van hoop door de wolken schieten. Het is waar, wat sommige Fransche dagbladen gemeld hebben, dat lord Palmerston tegenwoordig weer meer ter gunste van Holland gezind is, dan vóór eenigen tijd; zijn lordschap begint nu ernstig te wenschen een einde aan de zaak te zien, en zoo is dan dat land het meest bij hem in gunst, hetwelk daartoe de minste hinderpalen in den weg legt. Nogtans blijft zijn lordschap van gevoelen, dat het onmogelijk geworden is, de 24 artikelen gaaf en in hun geheel te laten doorgaan, maar is voornemens eenige schikkingen voor te slaan, welke voor beide partijen aannemelijk zouden zijn. Hoedanig die schikkingen zullen zijn, is nog niet bekend, doch in allen geval heeft zijn lordschap beloofd, dat Z. M. de Koning der Nederlanden een antwoord op zijn voorstel tot teekening van de 24 artikelen zal hebben, nog vóór dat de staten generaal bij een zullen komen. Dit antwoord heeft men dus binnen weinige dagen te verwachten, en men vleit zich, niet zonder grond, dat hetzelve zoodanig zijn zal, dat ten minste de drie afgevaardigden der Noordsche Mogendheden het mede zullen kunnen onderteekenen; voorts hoopt men hier, dat Z. M. Koning Willem, door zijne Noordsche vrienden bij voortduring gedrongen, om in het belang van den vrede van Europa wat toe te geven, van zijnen kant niet zal weigeren in eenige schikkingen te komen. Men vleit zich hiermede des te meer, naardien Z. M. reeds vroeger moet hebben te kennen gegeven, dat hij, ingeval van de teekening der 24 artikelen, bereid was aan België, wat de betaling aangaat, alle mogelijke faciliteiten te geven.

Vorst Leopold te Windsor zijnde, heeft, volgens lord Palmerston, tot het einde toe volgehouden, niet over de zaken van zijn land te spreken; hij heeft den laatsten dag zich over dit zijn stilzwijgen verklaard, door bij het afscheid nemen tegen lord Palmerston te zeggen, dat hij met opzet over zijne kwestie met Holland niet had willen spreken, naardien hij, enkel gekomen zijnde om de Koningin, zijne nicht, te zien, geenen schijn van intrigue op zich had willen laden. In gesprekken met anderen, heeft echter de vorst het onderwerp van de Hollandsch-Belgische kwestie niet zoo geheel vermeden; immers is het bekend, dat hij, onder anderen, gezegd heeft, dat, ingeval hij tot de vier en twintig artikelen, of tot dergelijke bezwarende voorwaarden, mogt genoodzaakt worden, men hem den noodigen tijd zou moeten laten, om zijn Ministerie te veranderen, dewijl het tegenwoordige met geene mogelijkheid daarin kon toestemmen. Ziedaar de bijzonderheden, die ik u thans te berigten heb, en welke, ofschoon nog niets stelligs, echter ten minste een beter vooruitzigt dan tot hiertoe op afdoening opleveren. Ik deel ze u dus ook met een zeker genoegen mede, hopende, dat de wisselvalligheid der gebeurtenissen en de veranderlijkheid der menschen mij niet weder mogen dringen, tot vroegere meer donkere inzigten in deze zaak terug te keeren, zoo als meermalen het geval was. Veel, en misschien alles, hangt van lord Palmerston af; de tegenwoordige staatkundige betrekkingen maken het hem onmogelijk, ter gunste van Holland, de zijde van Frankrijk te verlaten; doch, indien hij, overtuigd van de regtvaardigheid van Hollands zaak, geneigd is, de belangen van dat land te bevorderen, mag men van zijne tusschenkomst alles goeds verwachten. Het is deze gezindheid, gepaard met een verlangen, om de zaak af te doen, welke men tegenwoordig weder bij hem opmerkt. Toen, zeer onlangs, een buitenlandsch diplomaat, een onderhoud met hem over dit onderwerp gehad hebbende, hem bij het henengaan zijn genoegen betuigde, van hem in zoo goede stemming gevonden te hebben, antwoordde zijn lordschap: « gij zult mij immer welgezind vinden voor die partij, welke de minste chicanes maakt. » Intusschen kunnen wij op dit alles nog geene kasteelen bouwen; een enkel onderhoud met den Franschen gezant is misschien genoeg, om alles weder om ver te werpen. Zoo echter Vorst Leopold kans ziet om toe te geven, en men meent opgemerkt te hebben, dat hij persoonlijk daartoe niet ongenegen is, zal Frankrijk zich alleen niet verzetten. Ik vergat u nog te melden, dat lord Palmerston gezegd heeft, reden te hebben, om te veronderstellen, dat Vorst Leopold ook in zijne bijzondere gesprekken met H. M. de Koningin het onderwerp van de Hollandsch-Belgische kwestie niet aangeroerd heeft, dewijl H. M., gewoon alles, wat haar door anderen over staatszaken gezegd wordt, aan hare ministers mede te deelen, met geen woord hiervan melding heeft gemaakt. Het ontsnapt echter niet aan de opmerking van hen, die lord Palmerston van tijd tot tijd zien, dat zijn lordschap er op gesteld schijnt, dat deze bijzonderheden geweten worden.

LONDEN 6 Oct. Het geld is in de City nog niet overvloedig, maar de vraag naar hetzelve is niet meer zoo dringend als vóór een paar dagen; dien ten gevolge is ook de interest weder verminderd. Aanstaanden Donderdag begint de Bank de October-dividenden van de 3 pCt. reduced, van de 3½ pCt. reduced, van de India-Stock en Bank-Stock te betalen; dus verwacht men, dat er op het einde der volgende week overvloed van geld zal zijn, hetgeen ook misschien invloed op de prijzen der fondsen zal hebben.

— De algemeene aandacht in de City is thans bijzonder gevestigd op de groote vierendeeljaarsche verkooping van Indigo en Thee, welke thans plaats heeft. De hoeveelheid Thee, welke geveild wordt, 16 millioen ponden zijnde, is, zegt men, deze verkooping de grootste, welke er ooit plaats gehad heeft. Deze omstandigheid maakt de koopers eenigzins huiverig, en verhindert hen zoo vrij in te koopen, als zij anders wel gewoon zijn; het gevolg hiervan is, dat de prijzen lager loopen en de eigenaars genoodzaakt zijn groote partijen op te houden, ten einde verdere daling voor te komen. Met de Indigo is dit echter het geval niet, want, ofschoon ook de hoeveelheid, welke er geveild wordt, vrij aanmerkelijk is, zijnde 12000 kisten, zoo houden de prijzen zich volkomen staande, en hebben veeleer neiging tot rijzen dan tot dalen; zoo groot is de vraag naar indigo, zoowel van binnen 's lands als van elders overal.

— Gisteren is lord Palmerston naar Windsor teruggekeerd.

— De *Times* bevat een schrijven uit Konstantinopel, dd. 12 Sept., waarin gezegd wordt: Brieven van Tabriz, den 9en dezer ontvangen, behelzen geen ander staatkundig nieuws dan het terugroepen van den graaf Simenitch, en de benoeming van den kolonel Duhamel in zijne plaats, hetwelk beschouwd wordt als een bewijs van de zijde van Rusland, om eene algeheele vredebreuk tusschen Engeland en Perzië te voorkomen. Te Trapezunt neemt de pest toe, en de wanorde, welke sedert drie maanden te Broussa bestaat, is vermeerderd. De gezondheidstoestand te Konstantinopel was zeer voldoende, en sedert de vorige week heerschten er drokke notawisselingen tusschen het Britsche gezantschap en de Porte.

Meer dan twintig transportschepen zijn deze week met levens- en krijgsbehoeften naar Tripoli gezonden.

De Sultan heeft den Bey van Tunis van de verschuldigde schatting ontheven, tot dat deszelfs financiën in beteren toestand zullen zijn. Onder de geschenken door den Sultan aan Reschid Pacha, voor H. M. de Koningin van Engeland mede gegeven, bevindt zich, behalve de reeds gemelde snoer paarlen, op 30,000 £ st. (*f* 360,000), geschat ook het portrait van Z. H., met brillanten omzet ter waarde van 10,000 £ st. (*f* 120,000).

— In een der ministeriële dagbladen leest men: In Canada is de desertie onder de troepen buitengewoon, en het doet ons leed, daarbij te moeten voegen, dat de sterfte onder onze troepen in de West-Indiën vreesselijk is.

— Uit Canton zijn dagbladen en prijscouranten tot den 18 April ontvangen. De zaak met Hingtoe, de gefailleerde Hong, is nog niet geschikt. De Co-Hong verklaart, dat het verschuldigde in geenen korteren tijd, dan negen jaren kan voldaan worden, daar hij nog voor het faillissement van Tatqua en de waarschijnlijke schorsing der betaling van Kinqua, beide weder tot de Co-Hong behoorende, te zorgen heeft. De Britsche en Amerikaansche kooplieden dachten, door tusschenkomst des gouverneurs, dien tijd te verminderen; doch de gouverneur heeft zelfs zijne bevreemding betuigd, over de edelmoedigheid van den Co-Hong, om de zaak binnen zoo korten tijd af te doen.

In den handel was geene bijzondere verandering. Naar gewerkte katoen en katoenen garens was meer vraag, en de prijzen waren weder rijzende. Binnen veertien dagen verwachtte men de nieuwe katoen ter markt.

— In eene, naar het schijnt, op den 3 dezer gehouden vergadering der Mexicaansche en Zuid-Amerikaansche associatie, is besloten om, op eene mededeeling uit Leverpool, van wegen kooplieden, welke belang hebben bij den handel op Mexico, te antwoorden, dat men het als vruchteloos beschouwt, bij het gouvernement stappen te doen, ten einde deszelfs tusschenkomst, tot het doen eindigen der blokkade van het gezegde Gemeenebest door de Franschen, te verzoeken.

— Uit een onlangs gedaan rapport van den heer Brunel, onder wiens opzigt het werk aan den Tunnel onder den Theems wordt voortgezet, blijkt het, dat de werklieden in den Tunnel meer te lijden hebben van de lucht en van het vuur, dan van het water. Bij de uitgravingen van den grond ontwikkelt zich van tijd tot tijd een gaz uit den modder, hetwelk, op eenmaal ontvlammende, niet alleen de kaarsen der werklieden uitblucht, maar hun het gezigt en de handen verbrandt. Behalve dit, is de inademing van dit gaz schadelijk voor hunne gezondheid, en veroorzaakt velerlei ziekten onder hen. Een rapport van Guy's hospitaal, waarheen deze werklieden dagelijks gebragt worden, bevestigt het aangevoerde. Groote hoeveelheden chloorkalk, tot het onschadelijk maken van dit gaz, zijn tot hiertoe te vergeefs aangewend.

— De komeet van 1200 dagen, anders gezegd die van Encke, zal den 7 November, op eenen afstand slechts van 7,565,600 mijlen, het digtste aan de aarde wezen, en dan misschien met het bloote oog zigtbaar zijn, in de nabijheid van het sterrenbeeld van Hercules. Zij zal den 19 December haren digtsten stand aan de zon bereikt hebben, en alsdan slechts 11,480,000 mijlen van dit hemelligchaam verwijderd zijn.

— Uit de laatste berigten, welke men van de West-Indiën gehad heeft, bleek het, dat er overal, ten gevolge van de vrijverklaring der negerslaven, groot gebrek aan geld, bijzonder aan kleine muntspecie ontstaan was, waardoor de planters, die wekelijks hunne nieuwe arbeiders betalen moesten, in de grootste verlegenheid gebragt waren. Om in deze moeijelijkheid eenigzins te voorzien, zijn eenige huizen hier in Londen op het denkbeeld gekomen, om eene soort van papieren geld van kleine waarde te doen maken, en naar de West-Indiën te zenden, om het aldaar in omloop te brengen; verwachtende, dat hetzelve op crediet van de uitgevers hier en van de planters, welke daarmede betalen zullen, door de winkeliers, met welke de negers te doen hebben, in betaling zal worden aangenomen. Daar echter de omloop van zoodanig papieren geld aan vele gevaren onderhevig is, heeft het gouvernement, ofschoon wat laat, zelf maatregelen genomen, om in de behoefte aan kleine munt in de West-Indiën te voorzien; immers, men zegt, dat men in de munt tegenwoordig drok bezig is met de noodige kleine muntstukken ter verzending te slaan.

DUITSCHLAND.

POSEN 25 Sept. Men verneemt uit Warschau, dat men aldaar de hoop koestert, dat Z. M. de Keizer van Rusland eerlang deze stad met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid zal vereeren. De troepenbewegingen naar den kant van de Zwarte Zee duren voort; ook veronderstelt men, dat binnen kort een Russisch legerkorps in Perzië zal binnenrukken, om alle volksbewegingen tegen den Schah voor te komen, en hem alzoo in staat te stellen, zijn leger tegen den eenen of anderen inval te gebruiken.

MUNCHEN 2 Oct. Z. K. H. de grootvorst troonopvolger van Rusland is heden, over Ingolstadt, alwaar Hoogstdezelve de vestingwerken heeft bezigtigd, alhier aangekomen, en in het hôtel van den Russischen gezant afgestapt.

Part. Corresp. BERLIJN 3 Oct. Reeds is alhier uit Schwedt, eene kleine stad, 13 mijlen van hier, berigt ontvangen, dat HH. MM. de Keizer en Keizerin van Rusland, alsmede HH. KK. HH. de grootvorstinnen Olga, Maria en Alexandra aldaar, op hunnen weg naar Stettin, van waar zij naar St. Petersburg zullen terug keeren, zijn aangekomen. Z. K. H. de kroonprins vergezelt het doorluchtig gezelschap tot Stettin.

Zeker schijnt het thans, dat er van het huwelijk tusschen H. K. H. de grootvorstin Maria en Z. K. H. den kroonprins niets komen zal; het gerucht had den dag der verloving op den 15 dezer bepaald, hetwelk van zelf door het vertrek der Keizerlijke familie wordt gelogenstraft. Z. M. de Keizer van Rusland wandelde, bij Hoogstdeszelfs aanwezigheid, vaak incognito door deze hoofdstad, en bediende zich dan ook wel eens van de hier sedert eenigen tijd in gebruik zijnde huurrijtuigen, Doschken genaamd, waarbij Z. M. dan gewoonlijk de koetsiers mildelijk beloonde. Andermaal maakte Z. M., kort voor Zijn vertrek, van zoodanig rijtuig gebruik, en gaf de koetsier een vijf silbergrosche, en ontving eene grosche terug, die Z. M. bij zich stak, met de woorden, « zoo goedkoop heb ik nog nooit gereden. » Hoogstdezelve onthield echter het nummer van het rijtuig, en zond de koetsier later een niet onaanzienlijk geschenk.

— Naar sommigen willen weten, zou het vertrek van Z. M. den Keizer van Rusland bespoedigd zijn, doordien het Russische volk zijnen vorst vurig in deszelfs midden terug wenscht, en zich bij de mindere volksklasse reeds sporen hebben opgedaan, dat men over Hoogstdeszelfs lange afwezigheid ontevreden is.

— Het vervoer van passagiers, vooral langs den Potsdammer ijzeren spoorweg, neemt meer en meer toe, in wêerwil, dat men nog twee mijlen reizen moet, om de baan te bereiken; de ontvangst is reeds zoo hoog, dat de weg 10 pCt. interest oplevert, schoon hij nog maar half gereed is; de aandeelen stijgen dien ten gevolge, en het vertrouwen des publicks op dergelijke ondernemingen neemt toe.

— Naar men zegt, heeft de aartsbisschop, Droste van Visschering, Z. M. eenen eigenhandigen brief geschreven, en, zijn vruchteloos tegenstreven moede, aangeboden zijne aartsbisschoppelijke waardigheid plegtig neder te leggen en aan zijnen opvolger over te dragen, uit aanmerking van zijnen hoogen ouderdom en ziekelijken toestand. Men twijfelt, of Z. M. dat voorstel wel zou aannemen, tenzij de aartsbisschop te gelijk bekentenis zijner vroegere dwalingen aflegge.

HANOVER 5 Oct. De kabinetsraad von Schele, zoon van den minister, is dezer dagen per koerier naar Berlijn vertrokken; men gelooft, dat deze reis in verband staat met de beslissing der Bondsvergadering in onze constitutionele zaak. Naar men wil, is Z. M. de Koning voornemens, in de aanstaande vergaderingen der Stenden voor te stellen eene nieuwe reductie van 200,000 thal. op de belastingen van het budget van 1839 en 40. Het oude jagtslot van Goehrde, hetwelk Z. M. onlangs heeft bezocht, zal, naar men verzekert, binnen kort hersteld worden. Om een denkbeeld van deszelfs uitgestrektheid te geven, zij het genoeg, aan te stippen, dat hetzelve stallen heeft, waarin 500 paarden kunnen geplaatst worden. Sedert eenige dagen is de beroemde improvisator Dr. Langenschwarz alhier aangekomen.

Part. Corresp. FRANKFORT 5 Oct. Men verneemt nog niets met zekerheid van het begin der Feriën van de bondsvergadering; de bijeenkomsten hebben geregeld plaats. De koninklijke Nederlandsche bondsgezant, graaf Grunen, woonde gisteren de vergadering bij, en begaf zich na afloop daarvan wederom naar zijn landgoed Rheinberg. — De adjudant generaal van Z. M. den Keizer van Rusland, Vorst Radziwill, is gisteren alhier aangekomen, als ook de aartsbisschop van Wilna, de heer van Klengewich. Professor Ewald bragt gisteren mede eenige uren alhier door; hij kwam van Kassel, en bespoedigde zijne reis naar Tubingen, alwaar de voorlezingen wederom een' aanvang nemen. — De twist tusschen professor Warnkönig, vroeger in België, en Fritz, beiden aan de Universiteit te Freiburg, duurt in de openlijke bladen nog steeds voort; hij ontstond, doordien professor Warnkönig in dezelve dagbladen aankondigde, dat zijne voorlezing en door meerdere toehoorders werden bezocht. Verschillende personen beginnen bevreesd te worden, dat Rusland en Engeland tot een' oorlog zullen komen, wegens Perzië; wij gelooven echter niet, dat zulks zal plaats hebben. Bij den tegenwoordigen stand van zaken van Europa is het onmogelijk, dat een oorlog tusschen de Europesche vorsten, het zij, waar het ook zij, uitbreken kan. — De Oostersche aangelegenheden zijn, wel is waar, zeer ingewikkeld, en vorderen de krachtsontwikkeling van Rusland in den hoogsten graad; doch niet om aldaar met eenen oorlog te beginnen, maar alleen om den vrede te doen voortduren. Rusland is, wat het Oosten betreft, geheel eensgezind met Oostenrijk; en terwijl deze laatste zich slechts wapent, om de onrustige Montenegrijnen te bestraffen, zoo heeft men de uitbarsting van eenen oorlog niet te vreezen. — Volgens berigten uit Leipzig, is de groothandel op de Leipziger mis niet belangrijk; de onlangs gefailleerde drie Warschausche handelhuizen in zijden goederen hebben ongunstig op den handel naar Polen gewerkt; de handel in wol en laken was van weinig belang; ook Engelsche goederen gaan in Leipzig niet vlot van de hand; in zijden goederen en pelterijen ging veel om, alsmede in Duitsche linnens.

---

ijver, met dezelfde verkleefdheid te dienen.... dit is de beste wijze, om mij uwe dankbaarheid te betoonen. » Doch, terwijl PAUL tot den graaf DE LANGERON sprak, beschouwde hij met oplettendheid de talrijke ridderorden, die de borst van den generaal versierden; en vervolgens er eene aanrakende, die hem getroffen had, vraagde hij: « welk is dit kruis, generaal? »

« Sire! het kruis van *St. Louis*.... mij door LODEWIJK XVI gegeven. »

« Vermits gij er aan hecht... welnu, draag het; maar ik zoek te vergeefs naar eene andere orde.... Hebt gij niet met LAFAYETTE en ROCHAMBEAU bij de opstandelingen in *Amerika* gediend? »

« Ja, Sire! ik heb er den graad van generaal verkregen. »

« En hebt gij er de orde van *Cincinnatus* niet insgelijks verkregen, mijnheer de republikeinsche soldaat? Maar gij zwijgt; waarom draagt gij dezelve dan niet meer? »

De graaf DE LANGERON was zeer verlegen met het antwoord. « Het is waar, Sire! » zeide hij tot den Keizer, « dat ik ridder van die Amerikaansche orde ben; doch onder de regering van uwe doorluchtige moeder, vreezende haar te mishagen.... »

« Welnu, thans moet gij zonder vrees zijn. » — Ik moet u verwittigen, » zich tot den hertog DE RICHELIEU wendende, « mijnheer de hertog, als ook alle uitgewekenen, die in mijne staten verblijf en bescherming gevonden hebben, dat *Rusland* den vrede behoeft, maar een' eervollen vrede: ik zal denzelven weten te verkrijgen. Zij, wien deze wijze staatkunde van mijn kabinet hinderen mogt, kunnen mijne staten verlaten.... Ik zal hen niet terughouden. »

« Sire! het is mij onbekend, welke partij mijne ongelukkige mede-ballingen zullen kiezen. Wat mij betreft, ik ben reeds zoo veel aan de goedheid van uwe Majesteit verschuldigd!.... Hoe zou ik dus niet steeds den wil en de maatregelen van Hoogstdeszelfs wijsheid kunnen eerbiedigen..... »

« Deze taal, mijnheer DE RICHELIEU, verwondert mij geenszins; overigens is het niet over u, dat ik mij immer zal te beklagen hebben. Ik weet, dat uw invloed bij de uitgewekenen eene hulde is aan uwe verdiensten en aan uw karakter. Licht hen derhalve met uwe raadgevingen voor; dat zij zich wijsselijk gedragen. Op deze voorwaarde zal mijne bezorgdheid steeds over hun lot waken. Dien hen, door uwe tusschenkomst bij mij, en wees ook hun geleidsman. Gij kunt hun van zeer veel dienst zijn, in de betrekkingen, tot welke het mij behaagd heeft u te beroepen. Ik benoem u tot gouverneur-generaal der provincie en stad *Odessa*. Uwe bekwaamheden, mijnheer DE RICHELIEU, zullen het werk van mijne moeder voltooijen... »

« Sire! Uwe Majesteit kan verzekerd zijn, dat ik al mijne pogingen zal aanwenden, om mij deze nieuwe betuiging van Hoogstdeszelfs vertrouwen waardig te toonen. »

De Keizer doorliep vervolgens de rijen der generaals, officieren en ambtenaren van het rijk, deelde gunsten uit, sprak welwillende woorden, en gaf ook eenigen raad; nimmer had hij zich zoo toegevend betoond, en zoo veel welwillendheid aan den dag gelegd.

Na het eindigen dezer monstering, waarvan het staatkundig doel gemakkelijk te raden was, maakte de Czaar zich gereed om zich weder naar zijne vertrekken te begeven, toen een zijner aides-de-camp, ARGAMAKOW, zich aanmeldde: « Sire! » zeide hij tot den Keizer, « eene bezending der soldaten van uwe garde, die in *Frankrijk* krijgsgevangen waren, en nu in *Rusland* zijn wedergekeerd, vraagt de eer om bij uwe Majesteit te worden binnen geleid. »

De Keizer hield zich, alsof hij zeer verwonderd was, wel wetende nogtans, dat deze soldaten, door den eersten Consul der Fransche republiek uitgeleverd, sedert lang op weg waren om naar hun vaderland terug te keeren; hij wist zelfs, dat zij reeds des morgens te *Petersburg* waren aangekomen, waar zich de kwartieren van de verschillende regementen der Rus-Keizerlijke garde bevonden. « Krijsgevangenen, » riep de Keizer; « maar er heeft nog geene uitwisseling tusschen de beide staten plaats gehad. »

« De eerste Consul BUONAPARTE heeft dezelve niet afgewacht. »

PAUL gaf steeds zijne geveinsde verwondering te kennen: « Maar, » zeide hij, « het is zeker moeijelijk eenen meer kieschen en edelmoediger' vijand aan te treffen..,.. Wat denkt er de heer SUWAROW van? »

« Ik denk, » zeide de veldmaarschalk, « dat het eene geheel nieuwe wijze van oorlogvoeren is. »

« Sire! » voegde ARGAMAKOW er bij, « gelieft Uwe Majesteit mij te veroorloven, deze bezending binnen te geleiden? »

« Ja! ja! ik zal haar zeer gaarne ontvangen: de veldmaarschalk zal overigens niet ontevreden zijn, eenige veteranen uit *Polen* en *Italië* weder te zien. »

De Keizer wendde zich vervolgens tot den Vorst KOURAKIN, en fluisterde hem in het oor: « zal lord WITHWORTH niet komen? Is hij verwittigd geworden? Waarom is hij nog niet hier? »

« Sire! ik zelf heb hem aangekondigd, dat Uwe Majesteit heden gehoor zou verleenen. »

(*Het vervolg en slot hierna.*)

HET ONDERWIJS DER ZANGKUNST IN VROEGERE DAGEN IN ITALIE.

PORPORA een der beroemdste onderwijzers der zangkunst, in *Italië*, vroeg aan eenen jongeling, die hem om onderrigt verzocht, of hij moed en kracht genoeg bezat, naauwkeurig dien weg te bewandelen, welke hij ten dien einde zou voor schrijven. De jongeling beantwoordde deze vraag toestemmend, en nu gaf PORPORA hem een klein werkje, waarin men zoowel dalende als klimmende diatonische en chromatische toonladders voor een groot aantal terzen, kwarten, quinten en overgangen, voorslagen, trillers en andere ornamenten, en dat wel voor alle stemmen. Twee jaren lang oefende zich de jongeling dagelijks daarin, doch toen PORPORA nog in het derde hem daarmede zich liet onledig houden, begon hij te klagen, doch de meester herinnerde zijnen leerling aan deszelfs belofte, en hij bleef dus ook in het vierde jaar zich in het zelfde boek oefenen, en ook in het vijfde en zesde was hetzelve voor hem een voorwerp van studie. Maar PORPORA had nu nog bij dit onderrigt, dat over de zuivere uitspraak der woorden en der declamatie gevoegd, en toen nu ook dit, na den afloop van het zesde jaar, volbragt was, verbaasde het den jongeling niet weinig, dat PORPORA hem, op zijn verzoek, om andere oefeningen, zeide: « ga, mijn zoon, gij behoeft niets meer te leeren; ga, gij zijt de eerste zanger van *Italië*. » En hij had gelijk, want deze jongeling was CAFFARELLI. Zoo onderwees men in dien tijd; thans laat de meester zijnen leerling of leerlingen drie weken lang zich in het zingen der *Scala* oefenen, en prijst zijne onvergelijkelijke methode.

F R A N K R IJ K.

PARIJS 6 Oct. De gewone *Parijsche Correspondentie* zegt, dat de Londensche Conferentie hare werkzaamheden heeft hervat, doch dat er nog niets omtrent hare voornemens is uitgelekt.

— De nieuwe Turksche gezant te Parijs, Achmed Pacha, heeft eergisteren in een openbaar gehoor zijne geloofsbrieven aan Z. M. den Koning overhandigd. Lodewijk Philips scheen bij deze gelegenheid eene goede gezondheid te genieten, zoodat de dezer dagen verspreide geruchten, omtrent eene ziekte, waaraan Hoogstdezelve zoude lijden, ongegrond blijken te zijn.

— De zaak van den gewezen prefect van policie Gisquet, die den Parijschen *Messager* wegens laster vervolgt, omdat dit blad hem had beschuldigd bij eene levering van geweren ongeoorloofde winsten te hebben bedongen, zal eerlang voor het hof van assises moeten dienen. Opmerkenswaardig is het echter, dat uit deze regtszaak reeds eene andere is voortgevloeid, daar de Parijsche bladen *le National* en *l'Europe* den voormaligen eersten minister Casimir Perier hebben beschuldigd, een aandeel in de bedoelde winsten te hebben gehad, waarop twee zonen van dezen overleden staatsman deze beide bladen voor den regter hebben gedaagd. Dezelve eischen, onder anderen, eene schadeloosstelling van 100,000 francs.

— Volgens berigten uit Zwitzerland, heeft de bond den 1 dezer eene zitting gehouden, waarin echter geen bepaald besluit omtrent de verwijdering van Prins Lodewijk Buonaparte is genomen. Daarentegen moet de bond twee voorstellen hebben aangenomen, waarbij de militaire kommissie wordt bijeen geroepen, en een onderzoek van den tegenwoordigen stand der kwestie ingesteld.

S P A N J E.

MADRID 28 Sept. Sedert langer dan eene maand, worden uit Bayonne, door de Carlistische agenten, belangrijke sommen afgezonden, waarvan het grootst gedeelte naar Arragon is bestemd.

S T A D S N I E U W S.

ONDERTROUWD, 4 Oct. B. Lans, van *Haarlem*, en S. C. Hafkenscheid.

BEVALLEN, 4 Oct. J. Salm, geb. Salm, D. — J. J. Ploos van Amstel, geb. Lange, D. — C. Cockx, geb. Vosmeijer, D. — 5 Oct J. C. van IJsendoorn, geb. Vermooten, Z. — 7 Oct. M. E. M. van Loenen, geb. Macks, D.

OVERLEDEN 2 Oct. M. E. Nordt, laatst wed. van J. Ras, 50 j. — 3 Oct. J. van Putten, wed. J. H. E. Ottens, 55 j. — Te *Loenen aan de Vecht*, 4 Oct., G. J. van Veeren, 23 j. — Te *Gorinchem*, 5 Oct., S. Koopman, wed. J. D. Brandt, 61 j.

Van den 1sten Oct. tot den 6den dito 1838, zijn bij den Burgerlijken Stand ingeschreven:

Geborenen……………126. Dood geboren Zonen……………4.
Overledenen……………89. » » Dochters……………3.
Voltrokken huwelijken……19. Elders Overl. en alhier ingeschreven.2.

Totaal { Geborenen……………6096. Alhier Overledenen……………5963. Elders Overl. en alhier ingeschreven.289. Gehuwde Paren……………1444. } Sedert primo Jan. 1838.

Aan de Kinderziekte Overl. van primo Jan. tot den 1 Oct……………435.
van den 1sten Oct. tot den 6den dito……………3.
438.

Beursprijzen der Effecten.

Omschrijving der Effecten	Amsterdam, 8 October, 4½ ure. Volg. de Socᵗ. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL.… Werkelijke Schuld…a 2½	53½	54	53 11/16	53 11/16	¾	11/16
Dito…………» 5	101½	102	101¾	101¼	13/16	¾
Uitgestelde dito…»	»	»	»	»	»	»
Kansbiljetten……f	24	¼	3/16	24⅛	3/16	⅛
Amortisatie-Syndic..» 4½	95½	96	95¾	95¾	»	»
Dito…………» 3½	79¾	80¼	80	79⅞	80	»
Handel-Maatschappij» 4½	172	173	172¼	172⅛	¼	⅜
Nieuwe dito……» 4½	»	»	»	[illegible]	»	»
Nieuwe dito 1837.» 4½	»	»	»	[illegible]	»	»
Entrepôt-Dok……» 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening..» 4	»	»	»	»	»	»
Dito…»……» 5	99¾	100	99⅞	99 13/16	⅞	13/16
Aandeelen Kansb…» 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem.»	»	»	»	»	»	»
Aand.Rijn-Spoorw..» 4½	106	½	¼	106¼	»	»
FRANKR… Inschrijving G. B…» 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND.. Dito……» 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE… Leening *Ardoin's*…» 5	17½	¾	9/16	17 9/16	⅝	»
Dito onbep.Stukk.» 5	16	¼	⅛	16¼	»	»
Passive……………»	»	»	»	4½	»	»
Deferred……………»	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde»	»	»	»	»	»	»
Engelsche dito…»	»	»	»	21⅝	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Londen…» 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS… Certific. bij *L. & B.*» 5	»	»	»	»	»	»
Dito *Falc. & Co.*..» 6	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen…» 5	»	»	»	»	»	»
Aandeelen *Tavoliere*» 3½	43¾	44¼	44	»	»	»
Dito te Parijs…» 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND… *H.&C.* 1798, 1816.» 5	105½	106	105¾	105¾	»	»
Dito 1828, 1829.» 5	105½	106	105 13/16	105¾	»	»
Dito 1831, 1833.» 5	97½	98	97¾	97¾	»	»
Oblig. te Londen…» 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg…» 5	»	»	»	»	»	»
Inschr in Assign…» 6	69	½	¼	69¼	5/16	»
Certific. van dito…» 6	»	»	»	»	»	»
POLEN… Aandeelen à fl. 300.» f	118	119	118½	118½	»	»
Dito à fl. 500.» »	»	»	»	»	»	»
PRUISSEN.. Dito R. 50.» »	119¾	120¼	119¾	119½	¾	»
Neg. Londen 1830..» 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR… Aandeelen à fl. 100.» f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250.» »	»	»	»	»	»	»
Metaliek……………» 5	103½	104	103⅞	103¾	⅞	»
Dito……………» 3	»	»	»	»	»	»
Dito……………» 2½	57½	¾	⅝	57⅝	»	»
Dito te Londen..» 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb.*Goll&Co.*..» 5	»	»	»	»	»	»
Dito……………» 4	94¼	¾	½	94½	»	»
N.Ween.Aand.fl.500» f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK. Oblig. te Londen…» 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.. Dito dito……» 5	80¼	¾	»	»	»	»
LOUISIANA. *Hope & Comp.*…» f	»	»	»	99 5/16	⅜	»
DARMSTADT Aand. bij loting…» f						

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 8 October, 1838.

Bij tamelijk veel handel zijn Aand. Handel-Maatschappij, ten gevolge van eenige verkoopen, op nieuw in prijs teruggegaan; geopend op 172¾, daalden dezelve allengskens tot 172⅛, en blijven 172¼; deze flaauwere stemming werkte in den beginne op Integralen mede eenigzins ongunstig; ten slotte blijven dezelve weder geheel als gisteren; de handel daarin was echter, even als in Kansbilletten en overige binnenlandsche Fondsen, tot iets lageren koers niet beduidend. Aand. Rijn-Spoorweg 106¼.

Het hooger merk van Parijs der Ardoins had alhier niet veel invloed, en blijven zij, bij weinig handel, slechts weinig hooger dan gisteren. Russische en Oostenrijksche Fondsen prijshoudend. Zuid-Amerikaansche waren tot lager koers aangeboden.

Columbia 2de Leening à £ 100. 16 15/16. Dito à £ 250. 15¾, ⅝. Ardoins Neg. 1838 à £ 85 15½. Dito à £ 255. 14½. Coup. Griekenl. bl. onbep. f 2 3/16. Dito Ardoins Nov. 1837 en Mei 1838, 12.

Koers van het Geld. Beleening 3. Prolongatie 2¾, 3. Wissel-Disconto 2½ pCt.

Prijzen ten 5 Ure: Integralen 53¾. Kansb. f 24⅛ à 3/16. Handel-Maatsc appij 172¼. Ardoins à £ 85. 17 9/16 à ⅝.

EFFECTEN-SOCIETEIT.

AMSTERDAM 7 October, ten 5 ure.

Cert. Werk. Schuld 2½ pCt. 53¾.
Kansbilletten f 24 3/16 à ¼.
Handel-Maatsch. 4½ pCt. 172⅝.
Napels Falc. 5 pCt. 94¼.

De handel in bovenstaande Fondsen, was heden zeer onbeduidend; Ardoins waren nominaal 17⅜ à ½.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 5 October.

Consols kontant.	3 pCt.	94.		Spanj.Ard.m.c.	5	»	18½ à ¾.
dito op tijd	3 »	94⅛.		Passive……		»	4⅛ à ⅜.
Exchequer Bills	»	69 à 70.		Deferred……		»	7⅝ à ⅞.
Brazilie……	5 »	79¾ à 80¼.		Portugal……	5	»	33¾ à 34¼.
Peru………	6 »	17 à 18.		dito	3	»	21¾ à 22¼.
Mexico……	6 »	22¾ à 23¼.		Holland……	2½	»	53⅞ à 54⅛.
Columbia 2e L.	6 »	24¼ à ¾.		dito	5	»	100¼ à ½.
Denemarken ..	3 »	75 à ½.		dito O. I..	5	»	98½ à ¾.
Rusland……	5 »	111½ à 112.					

De handel in Engelsche Fondsen was heden niet belangrijk, en bleven dezelve op hunne vorige prijzen. In vreemde was, bij weinig handel, mede geene bijzondere variatie. Wisselk. Amst. 3/m 12.4¾ à 5, k. 12.2½ à 3¼. Rotterd. 3/m 12.4¾ à 5.

PARIJS, 6 October.

Inschr. op ult.	5 pCt.	109.50.	Spanj. Ardoin.	5 pCt.		19¾, ½, ¾, 20.
ditokontant.	5 »	109.50.	Passive……		»	4⅛.
dito op ult..	3 »	80.90.	Napels, *Falcon.*	5	»	100.40.
ditokontant.	3 »	80.90.	dito op ult.	5	»	100.55.
Bank bij Lafitte	fr.	1120.	Haïti……		fr.	372.50.

Ook heden vertoonde de handel in Fransche Fondsen weinig levendigheid, en bleven dezelve nagenoeg geheel op hunne vorige prijzen. Aandeelen Spoorwegen blijven, na eene neiging tot prijsvermindering, ten slotte iets vaster. Van vreemde Fondsen was eenige vraag naar Ardoins, welke zich ½ pCt. in prijs verhoogd hebben, geopend op 19¾, blijft derzelver koers 20. Na de beurs; 3 pCt. 80.92½. Wisselk. Amst. 1/m 57 3/16, 3/m 57½.

ANTWERPEN, 7 October.

Het ½ pCt. rijzing van Parijs had alhier op den koers der Ardoins eenen gunstigen invloed, geopend op 17⅜, klom dezelve spoedig tot 17½, ⅝, en blijft, met tamelijk veel handel, 17⅝ geld op den 10den. Premie 1/m 17⅝ d. 1, op 19/20 17⅞ d. ¾. Aand. in de Bank voor de Volksvlijt 103 à ¼; in overige Fondsen ging niets om.

BERLIJN, 3 October.

Pruiss. Leen..	4 pCt.	102⅞.	Pol. Lot.fl.500	pCt.	77½.
Loten dito…	»	66¾.	dito 300…	»	66¾.
Metaliek……	5 »	109¾.	Holland…… 2½	»	51⅞.
dito	4 »	102¾.	Napels, *Falcon.* 5	»	94.
Bank-Actiën..		994.	dito Londen 5	»	101¼.
Loten fl. 500..	»	131½.	Denemarken… 3	»	75¼.
Rusl. Londen..	5 »	113.	Darmst. Loten..	»	13¼.
dito Hamb….	5 »	108¼.	Nassau Loten…	»	12²/₃.
dito 1831en 33	5 »	102¼.			

In Pruissische Fondsen was, bij gedeeltelijk iets hooger koersen, tamelijk veel handel. In vreemde ging, bij iets lagere prijzen, weinig om.

FRANKFORT A/M, 5 October.

Metaliek……	5 pCt.	106⅝.	Pol. Lot. fl. 500	»	77⅞.
dito	3 »	79½.	dito 300	»	66¾.
Bank-Actiën…	f	1736.	Holland ……	2½pCt.	52¾.
Loten fl. 500..	»	127.	Syndic……. 4½	»	94⅛.
Darmst. Lot…	»	62.	dito 3½	»	78¼.
N. dito	»	23¼.	Spanj. Ard…. 5	»	7¼.
			Taunusbahn…	f	273.

Van Oostenrijksche Fondsen waren Bank-Actiën en Loten fl. 500 iets lager; Hollandsche prijshoudend.

HAMBURG, 5 October.

Metaliek ……	5 pCt.	106⅜.	Pol.Lot.fl..500…	»	154¼.
dito	3 »	79½.	dito 300	»	132¾.
Bank-Actiën ..	»	1443.	N.dito 200	»	53½.
Loten fl. 500..		126¾.	Holland……. 2½	»	52¾.
Rusl. Hamb…	5 »	103¼.	dito 5	»	100¼.
dito te Lond..	5 »	108¼.	Denemarken… 3	pCt.	72⅝.
dito 1831en33	5 »	97¼.			

Wisselk. Amst. k. 35.80, 2/m 36. Parijs 2/m 189. Londen 2/m 13.7¼. Petersburg 2/m 9 9/16. Berlijn 2/m 152⅝. Weenen 6/w 149¼.

ST. PETERSBURG 25 Sept. Wisselk. Amst. 3/m 54½. Hamburg 3/m 9¼. Londen 3/m 10⅞. Parijs 3/m 115 [illegible]

RIGA 27 Sept. Wisselk. Amst. 3/m 55⅝. Hamburg 3/m 9 15/16. Londen 3/m 10³¹/₃₂.

WEENEN, 1 October.

Bij de loting der Oude Staatsschuld is getrokken Serie 318, N°. 4534 à 5899; bevattende 5 pCt. Weener Bank bij Goll en Co. à f 1,000.

DOOR BUITENGEWONE GELEGENHEID.

LONDEN, Zaturdag 6 October.

Consols op tijd………	3	pCt.	94 à ⅛.
Brazilië………………	5	»	79½ à 80.
Mexico………………	6	»	22¾ à 23¼.
Columbia 2de Leen……	6	»	24¼ à ¾.
Peru………………	6	»	16½ à 17½.
Denemarken…………	3	»	74¾ à 75¼.
Rusland………………	5	»	111½ à 112.
Spanje Ardoins m. c.….	5	»	18⅜ à 18⅝.
Passive………………			4⅛ à ⅜.
Deferred………………			7½ à ¾.
Portugal………………	5	»	33¾ à 34¼.
Dito ………………	3	»	21¾ à 22¼.
Holland………………	2½	»	53⅞ à 54.
Dito ………………	5	»	100¼ à ⅜.
Dito O. I. …………	5	»	98½ à ¾.

Spaansche iets lager alle andere Fondsen zonder verandering.

Van de op heden gehouden veilingen van 950, 326, 46, en 88 blokken *Mahonyhout* is een groot gedeelte verkocht van 20 tot 128 cs. per 2 kubieke palmen.

WISSELKOERSEN. 8 October 1838.

		Geld.	*Papier.*			*Geld.*	*Papier.*
Hamburg	kort	35⅝		Lissabon	3/m	43½	
»	2/m	35 7/16		PortaPort	»	42⅞	
Parijs	kort	57 1/16		Genua	2/m	46¾	
»	2/m	56 11/16		Livorno	»	38⅞	
Bordeaux	kort	56¾		Napels	»	79¾	
»	2/m	56½		Petersb.	»	10 11/16	
Madrid	3/m	103¼		Weenen	6/w	35⅞	
Cadix	»	103¾		Augsburg	»	35⅞	
Seville	»	101¼		Frankfort	»	36⅛	
Bilbao	2/m	101		Rotterdam		pCt.	

Hamburg 2/m is ook gedaan à 35½.

G R A N E N M A R K T.

8 October.

Tarwe blijft voortdurend niet dan bij kleinigheden te plaatsen: 127 ℔ bonte Poolsche f 335; 125 ℔ roode Koningsberger f 305; 126 ℔ o. Mecklenburger f 300; 125 ℔ n. Hooge Rijn f 295; 123 ℔ Groninger f 277; 122 ℔ Wismar f 290; 126 ℔ Zeeuwsche f 320; 120, 128 ℔ Vriessche f 285, 316; 117, 119, 120 ℔ dito f 275.

Rogge bij eenige partij zoowel ter binnenlandsche verzending als ter consumtie gekocht: 117 ℔ Pruissische f 206; 123 ℔ Brabandsche f 223; 122 ℔ Mecklenburger f 215; 118, 120 ℔ Overijsselsche f 210, 214; 118 ℔ Munstersche f 205; 120 ℔ Odessa f 210.

Garst zonder handel.

Haver bij vorige prijzen: 86, 90 ℔ dikke f 92, 98; 74, 78 ℔ o. Voer f 80, 84.

Boekweit als voren verkocht: 117 ℔ Amersfoortsche f 168; 116 ℔ Nykerker f 166.

Koolzaad £vl. 3½ lager. Dantzig £vl. 68. 9 Vats dadelijk £vl. 72.

Lijnzaad in één doen. 112, 113 ℔ Odessa f 285. 106 ℔ Petersburg Casans f 275.

Raapolie Ordinair f 43½. Vliegend f 42½ à 42. P°. Nov. f 42 à 41¾. P°. Dec. f 42½ à 42¼. P°. Mei 1839. f 40½ à 40.

Lijnolie Ordinair f 31¼. Vliegend f 30¾ à 31. P°. Nov. f 31 à 30¾.

Hennepolie Ordinair f 44.

Raapkoeken pr. 1,040 st. f 62 à 70. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. f 74 à 9.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Scheepstijdingen.

(De Zeeberigten van vorige datum, zie *Bijvoegsel*).

Gepraaid 14 Sept. op 40° 17′ N. br. en 57° 31′ W. l.: het schip Kunigunde, Kapt. Nordenholt, v. Cuba n. Bremen.

Den 19 Sept. op de hoogte van Scilly: het schip Johannes, Kapt. Sengstake, v. Bremen n. Baltimore.

Bij Falmouth 2 Oct. Lafrentz, Alfred, Port au Prince n. Hamburg. Mugge, Hoop, New-York n. Rotterdam.

Van Elseneur wordt van den 30 Sept. gemeld, dat aldaar benoorden Kronberg, circa 150 uit de Noordzee komende schepen liggen, welke alle op gunstige wind wachten.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 7 Oct. N. N. W. — O. G. Bakker, Jonge Cornelis, Hull.

VLIE 6 Oct. N. N. W. — H. G. Sap, Jantina Annechina, Sunderland. P. Y. Jobs, Elisabeth Jacoba Tromp, Memel.

TERSCHELLING 5 Oct. N. N. O. Niets.

HELVOET 7 Oct. W. Norwood, Colombine (S), Londen. — Gisteren nog: J. le Chenimant, Adelaide, Rio Janeiro. E. Perre, l'Estafette (S), Duinkerken. T. Anderson, Caliste, Sunderland. T. Elstab, William Lees, dito.

BRIELLE 7 Oct. N. N. W. — Gisteren nog: L. H. Mulder, Vr. Jantina, Newcastle.

MAASSLUIS 7 Oct. Niets.

ANTWERPEN 6 Oct. Burches, Franklin, New-Orleans. Vatrien, Jeune Caroline, Hull. Bertohl, Union, St. Petersburg. Vanslow, Cathinka, Riga. Van der Weeg, Dankbaarheid, Rotterdam. Egidius, Maria, dito.

St. HELENA 11 Aug. Salket, Entreprise, Batavia n. Cowes, is 12 dito vertrokken.

HONFLEUR 4 Oct. Larsen, Commerce, Sundswall.

ROUEN 5 Oct. Nieveen, Alida, Dantzig.

HAVRE 5 Oct. Sonder, Alexander, Charleston. Brand, Annina Nelsina, Dantzig.

LEVERPOOL 4 Oct. Roskamp, Kleine Angelina, Wangeroog. Dam, Gretry, Antwerpen.

CARDIFF 1 Oct. Mulder, Jonge Louisa, Amsterdam.

Bij DOVER 3 Oct. Gilbert, 3 Amis, Seville n. Antwerpen. Barrel, Hannah, Leverpool n. Dordrecht.

GRAVESEND 3 Oct. Ladd, Prince of Saxe Coburg, Rotterd. Van der Sluis, Vr. Dieuwke, Workum. — 4 Oct. Bies, Visscherij, dito. Mayor, Attwood (S), Rotterdam.

HARWICH 2 Oct. Patje, Annegina, Londen n. Oostzee. Gerjets, Jonge Egrippa, dito n. Emden.

HULL 2 Oct. Cornelius, Hopende Zeeman, Groningen. De Jong, Dankbaarheid, Amersfoort. — 3 Sept. Atkenson, Ann Guthrie, Rotterdam. Engelsman, Christina, Amersfoort. Jansen, Reina, Antwerpen. — 4 Sept. Malony, Apollo, Rotterdam.

LEITH 30 Sept. Scholtens, Alida, Harlingen.

SUNDERLAND 3 Oct. Waters, Waters, Amsterdam. Grimminga, Jacoba, dito. Huizing, Vriendschap, dito.

SHIELDS 29 Sept. Scherpbier, Vr. Jantje, Harlingen. — 2 Oct. Schultz, Courier, dito. — 3 Oct. Lilly, John and Mary, Amsterdam. Karrebeck, Resolution, dito.

LEER 1 Oct. Westers, Hermina, Amsterdam.

HAMBURG 4 Oct. Tampeke, Therese, Amsterdam. Koster, Vr. Cathar., dito. Lukkien, Goede Hoop, dito. Bartman, Perle, dito. Schröder, Genoveva, dito. De Groot, Catharina Sophia, dito.

NYBORG 27 Sept. Thuroe, 2 Södskende, Riga n. Rotterdam. — 28 Sept. Brand, Sophia Catharina, Kiel n. Zaandam.

GOTHENBURG 29 Sept. Dahlin, Hoppet, Antwerpen.

TRAVEMUNDE 4 Oct. Klontje, Meinsina, Amsterdam.

BOLDERAA 24 Sept. Brand, Frau Frederika, Rotterdam. Meinke, Flora, Delfzijl l. v. Arensburg. — 25 Sept. Alwardt, Maria en Betty, Rotterdam. Remmersen, Fredrich Wilhelm III, Emden. — 26 Sept. Beilegaard, Maria Oletta, Antwerpen. Lindeboom, Vr. Gesina, Brielle.

CROONSTAD 25 Sept. Evers, Johanna, Rotterdam.

RENDSBURG 2 Oct. Koops, Eendragt, Amsterdam n. Dantzig. — 3 Oct. Dik, Agatha, Termunterzijl n. Oostzee. Hansen, Verwachting, Amsterdam n. dito. — 4 Oct. Ekamp, Vr. Antje, dito n. dito. Rasker, Berendina, Groningen n. Dantzig. Van der Sluis, Goede Verwachting, Holland n. Aarhuis. Stuit, Vereenigde Trouw, Hamburg n. Stettin. Zander, Johanna, dito n. dito.

ELSENEUR 30 Sept. Clemense, Eduard, Petersburg n. Rotterdam. Meulenaere, Regent Feyo, Stettin n. Antwerpen. Bulow, Constitutionen, Petersburg n. Amsterdam. Van Camminga, Maria en Fanny, dito n. dito. De Jonge, Goede Hoop, dito n. Rotterdam. — 1 Oct. Brans, Vriendschap, Dantzig n. Edam. Hollander, Maria, Stokholm n. Dordrecht. Rieke, Anna, Windau n. Brugge. Duwell, Frau Carolina, Riga n. Antwerpen. Haverbult, Eendragt, Dantzig n. Groningen. Schutterow, Helena, Memel n. Antwerpen. 2 Oct. Dijkhuis, Christina, Dantzig n. Edam. Andresen, Erndte, Riga n. Antwerpen.

UITGEZEILD.

TEXEL 7 Oct. J. Hilbrands, Julia, Suriname. J. N. Klint, Wilhelmina, dito. R. J. Chase, Canton Packet, Triest. J. K. Bolhuys, Roelfina, Cardif. A. Andersen, Sophia Mathilda, Noorwegen.

HELVOET 7 Oct. J. Nottage, Dorothea, Aldbro. W. Bouch, Sea Horse, (S), Hull.

BRIELLE 7 Oct. R. Stranack, Giraffe (S), Londen.

SWINEMUNDE 29 Sept. Meulenaar, Regent Feyo, Antwerpen.

CROONSTAD 22 Sept. Spykman, Agatha, Amsterdam. De Jonge, Bougina, dito. Hazewinkel, Onderneming, Zaand. Andresen, Erndte, Antw. 25 Sept. Michelsen, Aletta, dito. Bolwin, Providentia, Termunterzijl.

VLISSINGEN 6 Oct. Muller, Theresia, Constantinopel. Hartwig, Gloria, Cette.

HAVRE 5 Oct. Lerommeaux, Alexander Tousin, Charleston. Kleininga, Maria Catharina, Amsterdam.

GUERNSEY 1 Oct. Le Mesurier, Emelie, Cadix.

GRAVESEND 2 Oct. Kennedy, Earl Bathurst, Rotterdam. — 4 Oct. Roper, Oak, dito.

LONDEN 4 Oct. (Zeilklaar): Gerbrands, Berger, Antwerpen.

CARDIFF 2 Oct. Engelsman, Elisabeth, Amsterdam. Henzema, Ida Berendina, Rotterdam.

GRANGEMOUTH 1 Oct. Rainkin, Glasgow Merchant, Rotterdam.

SUNDERLAND 3 Oct. Tetford, Nile, Amst. Whietley, Schiedam, dito.

V A A R T O P D E N R IJ N.

AMSTERDAM, 8 October 1838.

SCHEPEN IN LADING.

Naar	Coblentz,	het schip	Dolphyn,	schipper	Th. Ittschert.
»	Frankfort,	» »	Maria,	»	N. Urmetzer.
»	Mannheim,	» »	Stoltzenfeltz,	»	W. Tripp.
»	Duisburg,	» »	Fredrik Wilhelm,	»	J. L. Arera.
»	Dusseldorf,	» »	Carolina,	»	W. Weerpas.
»	Mainz,	» »	die Genugsamkeit,	»	J. G. Peill.
»	Rijnschans,	» »	die echte Deutsche,	»	D. Bodenstaff.
»	Keulen,	» »	Johanna,	»	G. Abels.
»	Wezel,	» »	Ypsilanti,	»	B. Brinkhamp.

KEULEN 5 Oct. *Aangekomen:* F. Meeske, van Stettin, met 1,014 ctr.

Vertrokken: E. Cösen, naar Duisburg.

Voorbijgevaren: P. J. Feith, van Rotterdam naar Mainz, met 4,435 ctr.

In Lading: Naar Amsterdam, H. Balk, naar Rotterdam, W. Claasen; naar Dusseldorf, Urdingen, Duisburg tot Ruhrort en Mülheim aan de Roer, W. Dunk en C. Scholten; naar Ruhrort, Wezel tot Emmerick, L. Orts; naar Andernach en Neuwied, P. Schafer; naar Andernach, Neuwied en Coblentz, S. Sauerborn; naar Coblentz en de Moezel, L. Tillmann en G. Sommer; naar Boppard en Bingen, J. Kappes en J. Lamberz; naar Mainz, J. Kiefer; naar de Neder-Main, Gebr. Schultz; naar de Midden- en Boven-Main, N. J. Schön; naar Heilbron, L. Heust; naar Worms, Mannheim, Rijnschans en Leopoldshafen, A. Rauth.

Rijnhoogte te Keulen 5 Oct., 6 voet, ½ duim.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

RIGA, *H. Nieman*, ANNA MARGARETHA. 1 lad. Balken, A. Vas Wed. D. Visser.

DRAMMEN, *P. Johnsen*, COMMERCIËN. 291 t. Hout, J. de Booy.

HAMBURG, *G. O. Bakker*, DE VR. ZWAANTJE. 162 k. Suiker, C. de Bruyn en Zonen; 54 k. do., Bakker en Spakler; 53 k. do., van Stephorst, Lantz en Co.

BREMEN, *E. J. Stuurman*, DE JONGE BEREND, 30 p. Tabak, L. Hoyack en Co.; 60 p., 5 k. do., Order.

B. J. Schipper, DE VR. AALTJE. [illegible], van der Schrieck en Co.; 12 b. Tabak, L. Hoyack en Co.

CUXHAVEN, *S. J. Schotte*, [illegible] 1 lad. Koopm., Order.

ROTTERDAM.

BALTIMORE, *F. B. Teunissen*, JONGE JAN. 338 v. Tabak, Hoffman en Dorrepaal.
TRIEST, *E. J. Bohnitz*, FREDERIKA LOUISA. 858 star Raapzaad, van Tompuite en Dorrepaal, 2,402 do. Rogge, 14 v. Sardellen, Order.
LONDEN, *I. Heath*, ALKMAAR. 133 z. Peper, 20 z., 6 v. Salpeter, 6 v. Menie, 59 z. Piment, 30 k. Cassia, 1 ser. Salsaparilla, H. Retemeyer en Co.; 60 z. Peper, 100 schuitj., 25 bl. Tin, 80 z. Koopm., Coomans, Born en Philippi; 2 k. Indigo, 934 st. Brazilhout, 150 b. Katoen, C. L. Ringrose en Co.; 105 b. do., Löhnis en van Overzee; 44 b. do., Thormmnn en Co.; 6 pijp. Wijn, C. Ellinckhuysen en Zn.; 10 z., 3 v. Droog., Pluygers en Hauck; 538 boss., 12 bl. IJzer, Clausz en Co.; 60 z. Peper, Order.
R. Stranack, GIRAFFE. 363 z. Koffij, W. A. Fuchs en Co.; 83 z. do., F. Carp; 40 z. do., Thormann en Co.; 55 k. Lac dye, Lenersan en Co.; 200 kjs. Rozijn, Melvill en Co. te Amst.; 160 pl. Koper, C. Kramers te Schiedam; 335 st. Hout, 174 bl. Koper, 3 k. Schilderijen, 3 k. Piano-forte's, 18 k., 62 b. Koopm., Order.
D. Dunlop, BATAVIER. 130 z. Koffij, 23 z. Gember, 150 k. Rozijn, 20 k. Kaneel, 32 b. Katoen, Levino en Mayer; 50 b. do., 2 f. Wijn, Gebr. Moens; 150 z. Koffij, F. Carp; 50 z. do., Kreglinger en Co.; 65 b. do., 5 ser. Koopm., Coomans, Born en Philippi; 9 k. Indigo, de Kuyper en Co.; 8 k. do., Gebr. Nottebohm; 6 k. do., 160 st. Verfhout, C. L. Ringrose en Co.; 229 bl. Koper, Lehr en Grohé; 790 boss. IJzer, W. Bunge en Co.; 604 st. Tegels, Heergaard; 11 k. Indigo, 19 koek. Koper, 22 coll. Diversen, Order.
LEVERPOOL, *J. W. Hegeser*, THE IX MARCH. 265 b. Katoen, W. Bunge en Co.; 143 b. do., Thormann en Co.; 100 b. do., Levino en Mayer; 3,859 ps. Koper, L. J. Enthoven en Co.; 577 ps. do., 851 koek. Koper, 1 part. Amaristeen, 1 do. IJzer, 4 v. Koopm., Order.
ARCHANGEL, *C. A. Wallis*, LOUISE. 76 f. Traan, C. Balguerie en Co.; 2,000 Matten. Wed. Hubert en v. Rijckevorsel; 960 tschetw. Rogge, 200 t. Pek, 10,000 Matten, Order.
RIGA, *H. Radloff*, ELEONORE CHARLOTTE. 83 l. Rogge, Blankenheym en Nolet; 50 bond. Hennep, v. d. Wallen v. Vollenhoven.
O. Hendriks, HUIBERT CORNELIUS. 49 l. Rogge, Blankenheym en Nolet; 48 bond. Hennep, Wed. Hubert en van Rijckevorsel.

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

AMSTERDAM 8 October.

KOFFIJ. Vorige week is er onder de hand weder vrij wat opgeruimd in Java soorten, ten gevolge waarvan thans geen goed ord. onder 29 c. is te bekomen; voor 100 balen mooi groen heeft men 38 c. bedongen; in vreemde soorten is er, buiten de veiling beschadigd Brazil, niets omgegaan.

SUIKER. Buiten de reeds vermelde hebben in de vorige week geene verdere belangrijke verkoopen van ruwe plaats gevonden.

Men noteert: Surinaamsch *f* 26 à 33½, Demer. en Essequebo *f* 25 à 32½, Brazilsch wit *f* 33 à 45, dito geel met 18/m rabat *f* 31 à 35, dito bruin met dito *f* 25 à 30, Havana wit *f* 42 à 58, dito geel *f* 38 à 40½, dito bruin *f* 35 à 37, Manilla wit *f* 34 à 36, dito bruin *f* 26 à 32.

(Geraffineerde). Gedurende de laatste acht dagen bleef de stemming voor dit artikel minder willig, echter, daar de voorraad zeer gering blijft, zijn de prijzen slechts iets lager aan te nemen.

SPECERIJEN en **KRUIDENIERSWAREN.** Gepelde Carolina *Rijst* wordt ferm op *f* 19½ gehouden; gepelde O. I. *f* 12 à 13, en gepelde Tafelrijst *f* 15½ à 16. Voor puike mooije Santische *Krenten* is *f* 29 besteed, en thans zijn die onder *f* 30 niet te koop. Bruine *Peper* 26 à 27 c. in entr. *Piment* 22½ in entr. Voor *Nagelen* blijft de vraag aanhouden; en zijn er vele orders tot 61 c. geëffectueerd. *Noten* en *Foelie* in één doen; naar kwaliteit wordt daarvoor 8 à 10 c. avans gevraagd. De onlangs alhier aangebragte nieuw Muscadel *Rozijn* is tot *f* 32 aan de markt gebragt, en de *Vijgen* dadelijk à *f* 46 verkocht.

POTASCH. Het artikel blijft stil, en de handel bepaalt zich bij gerijven; de prijzen zijn alzoo onveranderd als volgt te noteren: Amerik. eerste soort 1836 *f* 17¼ à 18, dito eerste soort 1837 *f* 17 entr., Toscaansche *f* 16, St. Petersburger *f* 15½ à 16, Odessa *f* 13 à 14 cons.

HENNEP. Bij gerijf is besteed voor: Petersburger rein *f* 62½ à 63; dito halfrein *f* 54 à 55; dito Tetska uitschot *f* 59; Riga heede *f* 33.

TEER en **PIK.** Van Zweedsche Teer zijn verkocht circa 950 tonnen à *f* 116, *f* 117 en 120; van Archangelsche dito circa 350 tonnen à *f* 120, en circa 80 tonnen Archangelsche Pik à *f* 145.

TRAAN. Na de afdoening der 4,000 vaten Zuidzee *Traan* werd à *f* 28½ entr. coulant geplaatst; bagatellen zijn zelfs à *f* 29 genomen; daar echter de *Raapolie* merkelijk daalde, in het begin dezer maand komen meer genegen verkoopers tot *f* 28½ op, zoodat men op den duur per partij wel iets minder zal te regt komen, niettegenstaande de eerste hand vasthoudend blijft, en de laatste lading opgeslagen wordt, in zoo verre van het gedeelte, dat hier blijft. Blanke Archangel *Traan* *f* 41, bruinachtig *f* 40, bruine *f* 38, bruine Astrakan *f* 36 entr.; bruine *Levertraan* per ton *f* 44, blanke dito per ton *f* 46; Russische *Hennepolie* *f* 37 entr. gedaan, wordt op *f* 38 entr. gehouden.

VISCH. (Rond-) Keulsche sortering *f* 10. *Ansjovis* van 1836 *f* 24; dito van 1838 *f* 38.

STIJFSEL *f* 16½ à 17.

TALK en **SMEER** zonder verandering: gele en blanke Talk *f* 35½ à 36; zeepe *f* 34½. Smeer *f* 33.

STERKE DRANKEN. Jenever iets flaauwer; Voorloop willig; Arak en Rum onveranderd.

Jenever Amst. proef	*f* 23 à 23½.	Rum		*f* 56½ à 78.
» Amer. (op pijp.)	» 23½ 25	Voorloop Lang.	3/5	» 52 » 53.
Arak	» 36½ 46.	» Barc.	3/5	zonder voorraad.

LEVERPOOL 2 October.

KATOEN. Heden was het bijzonder stil; slechts 1,260 balen Amerikaansche zijn van 5½ à 7½; 100 balen Fernambuck tot 8¾, en 120 dito Maranham van 8¾ à 9 verkocht. De prijzen zijn onveranderd.

LEVERPOOL 4 October.

KATOEN. Het weinig vraag, doch zonder prijsverandering; verkocht zijn: 2,500 balen.

ANTWERPEN 6 October.

KOFFIJ blijft willig; sedert gisteren zijn afgedaan 800 balen Laguayra van 29 à 30 c. entr.; 500 dito ord. St. Domingo tot 27½, 400 dito tot niet bekend geworden prijs; 500 dito Brazil van 27½ à 28, en 150 balen ord. Batavia van 30½ à 31 cents.

SUIKER. 55 kanassers Java zijn tot *f* 17½ nat. vlag afgedaan.

RIJST. 60 balen Bengaalsche zijn tot *f* 11 verkocht.

ROTTERDAM 6 October.

VERFHOUT. Heden is afgedaan, de onlangs hier aangebragte partij Cuba *Geelhout*, groot 200 ton; de juist bestede prijs bleef onbekend.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

LONDEN 5 October.

De aanvoer van inlandsche *Tarwe* is slechts matig geweest, en de kwaliteit was niet zoo goed als in de vorige week, waardoor de verkoop moeijelijk was, hoewel tot 1/. lager aangeboden; de prijzen van vreemde zijn onveranderd, doch de vraag is beperkt. *Garst* traag, tot 1 à 2/. lager. Naar *Haver* is vrij goede vraag tot de prijzen van H. Baandag.

De middelprijzen der *Granen* van de laatste zes weken zijn:

	Tarwe,	*Garst*,	*Haver*,	*Rogge*,	*Boonen*,	*Erwten*.
	70/7	33/4	23/6	37/7	40/8	38/5
de regten zijn:	20/8	12/4	13/3	14/.	9/6	12/6

HAMBURG 5 October.

De toevoeren van *Tarwe* zijn gering, en mauwelijks toereikend voor de plaatselijke behoefte; van daar dat de prijzen iets hooger; nieuwe roode Magdenburger en Saal *Tarwe* in dalvilligheid, die de vorige aangevoerde, 126 à 128 ℔ Holl. zwaar is tot 140 à 140 Rx. betaald; terwijl 125 à 126 ℔ nieuwe Marksche, die dit jaar in hoge ook voor goed ook wanneer nicht te als gewoonlijk, slechs 129 à 135 Rx. Ct. bedingen kan. *Rogge* vindt goeden aftrek tot iets lagere prijzen; bij partij is verkocht 115/116 ℔ Russische tot 92 à 95 Rx., en 121 ℔ mooije Dantziger en Elbinger tot 99½ Rx. Ct. *Garst* onveranderd. Fijne *Haver* geldt goed vorige prijzen: 75, 76 ℔ nieuwe Mecklenburger 50 Rx., 70, 72 ℔ Neder-Elber 32 à 42 Rx. Mooi en droog *Raapzaad* komt nog weinig voor, en geldt 144 à 150 Rx. Bco., terwijl middel en vochtig 144 à 150, en geringe kwaliteit tot 127 à 130 Rx. verkocht wordt.

LEEUWARDEN 6 October.

Tarwe met geringen handel in één doen. *Rogge* door schaarschheid weder hooger betaald. In *Boekweit* was tot verhoogde prijzen belangrijke handel, en zoowel Zand als Veen bij partij tot genoteerde prijzen verkocht. *Garst* goed prijshoudend. *Haver* wel iets aangenaam. Door de geringe vraag komt er van *Koolzaad* weinig gadelijk soort ter veil, terwijl de afwijkende partijtjes niet dan tot lage prijzen koopers vinden; goed droog Zomerzaad komt niet meer voor, en gingen de mindere soorten, waarvan heden nog al wat aanvoer was, traag van de hand. Best *Lijnzaad* blijft steeds koopers vinden, doch het geringe is moeijelijk te plaatsen.

Men noteert: *Tarwe*. 125 ℔ oude *f* 10 à *f* 10.25; 123 ℔ jarige *f* 9.50; 120 ℔ dito *f* 9.25. *Rogge*, 121 ℔ oude *f* 230; 121 ℔ nieuwe *f* 208. *Boekweit*. 113 ℔ Zand *f* 146 à *f* 147; 111 ℔ Veen *f* 126. *Garst*. 101 ℔ winter *f* 4; 105 ℔ dito *f* 4.30; 104, 108 ℔ zomer *f* 3.75, 90; Voer *f* 3.40. *Haver*. 85, 88 ℔ fijne *f* 2.70, 85; 91, 94 ℔ dito *f* 3, *f* 3.15; 72, 76 ℔ Voer *f* 2.15, 30; dito z. w. *f* 2. *Koolzaad*. Eerste soort *f* 12 à *f* 12½; tweede soort *f* 11 à *f* 11½; derde soort *f* 9½ à *f* 10; Zomerzaad *f* 8 à 9½. *Lijnzaad*. Eerste soort raai *f* 9¾ à *f* 10; tweede soort 108 à 112 ℔ *f* 8½ à *f* 9; derde soort 100 à 106 ℔ *f* 7¼ à *f* 8.

Kunsten en Wetenschappen.

HET FRANSCHE TOONEEL.

7 October.

In een der vorige nommers van den *Avondbode* besloten wij onze beschouwingen over het Fransche Tooneel met de vraag, waar blijft het publiek? Sedert hebben wij ons kunnen overtuigen, dat deze traagheid in den beginne voornamelijk aan het geweldige van den overgang was te wijten, daar het Amsterdamsche publiek zich nog te zeer onder de betooverende indrukken der Opera bevond, om zich zoo plotseling in eene geheel andere wereld te kunnen verplaatsen, en zich met de meer eenvoudige, maar daarom niet minder kunstgenot aanbiedende Comedie tevreden te stellen. Een Hollandsch publiek is echter te regelijk gezind om te vonnissen, zonder ten minste te hebben onderzocht. Men heeft alzoo in de zaal van den Schouwburg plaats genomen, meer met het doel misschien om als regter eene strenge uitspraak te doen, dan wel om eenen genoegelijken avond door te brengen. Maar hetgeen men dáár zag en hoorde, overtrof zoozeer de beste verwachtingen, de talenten, welke dáár voor het publiek optraden, waren zoo weinig alledaags, dat de geest van kritiek en vooringenomenheid weldra moest wijken voor eene meer billijke uitspraak; de voorstellingen werden allengskens drokker en drokker bezocht, terwijl de tevredenheid des publieks zich daarbij telkens meer aan den dag legde; de overwinning was volkomen.

Onnoodig is het dit meer bepaaldelijk te doen uitkomen, door de namen der leden van het nieuwe Tooneelgezelschap te herinneren; vroeger reeds hebben wij daarvan uitvoerig melding gemaakt, en zoo niet allen op denzelfden lauwer aanspraak hebben, velen hunner echter mogen uitmuntend genoemd worden, en zoodanig, dat hunne talenten geene aanbeveling behoeven. De voorstelling van het geestige stukje van den bekenden Scribe, *La Camaraderie*, heeft daarvan een overtuigend bewijs geleverd. Wij zagen daarin, welken invloed de genootschappen tot onderlinge bewierooking uitoefenen, en hoe ware verdienste zonder dien bijstand dikwerf overal wordt teruggestooten. De schrijver heeft dit voornamelijk op de Parijsche wereld van toepassing gemaakt, en is daarin zeer gelukkig geslaagd. Het stuk vloeit over van de geestigste aanmerkingen, en is uitermate geschikt om te voldoen; hetgeen dan ook, blijkens het talrijk opgekomen publiek, gedurende de twee eerste voorstellingen, het geval is geweest. Mad. Thierret, die zich in vele opzigten als eene zeer verdienstelijke actrice heeft doen kennen, munt in de vervulling van de rol van *Cesarine* wezenlijk uit.

De aankondiging, dat mad. Albert gisteren avond voor het kunstminnend publiek dezer hoofdstad zoude optreden, had de verwachtingen hoog gespannen, en de zaal was derhalve zeer vol; doch, gelijk het niet groote talenten meestal gaat, hoe groot de verwachtingen ook waren, hare hoogstverdienstelijke voordragt en voortreffelijk gebarenspel leverden zulk eene volkomenheid op, dat zij die nog verre overtrof. Wij erkennen al dadelijk in haar eene waardige voedsterlinge der oude Fransche school, welke in onze dagen al te zeer wordt verwaarloosd, en die vroeger zulke beroemde talenten heeft voortgebragt.

Arthur ou Seize ans après en *Georgette*, twee stukken, waarin de meest strijdige begaafdheden moeten ontwikkeld worden, leverden het bewijs op, dat mad. Albert eene voltooide kunstenares is, die niet alleen de dienst van *Thalia* op de uitstekendste wijze handhaaft, maar ook op het outer van *Melpomene* rijke gaven ten offer brengt. Het zou onbillijk zijn, haar deen dubbelen lof te onthouden. In onze dagen van koude onverschilligheid, is het een pligt voor hem, die als kunstregter in een openbaar nieuwsblad optreedt, de waarheid steeds te huldigen, en geene aanmoediging te weigeren, waar zij op wezenlijke talenten is gegrond. Wij beschouwen mad. Albert als eene actrice van den eersten rang, die, gelijk in de Vaudeville en Comedie, ook in het hoogere Treurspel zou weten te schitteren. Wij vonden daarvan de bewijzen in de rol van *Marie*, in welke deze kunstenares zulk eene geoefendheid en meesterheid ten toon spreidde, dat zij, gelijk een onzer Vaderlandsche geleerden, wanneer hij het beeld van den welsprekenden redenaar schetst, zoo voortreffelijk uitdrukt, als ware het angels had uitgeworpen, om de menigte door de voortreffelijkste kunst te boeijen, en in de hoogste verrukking te brengen.

Vreesden wij niet door sommigen van heiligschennis te worden beticht, wij zouden dan misschien durven zeggen, dat er oogenblikken in den *Arthur* zijn geweest, in welke mad. Albert de gedachtenis aan de onsterfelijke Wattier in ons verlevendigde. Niet alsof er in uiterlijk voorkomen eenige overeenkomst bestond; maar er was overeenkomst in de verbazende kracht, waarmede mad. Albert, — door de getrouwe nabootsing van waarheid en natuur, door de treffende teekening van hartstogt en lijden, door de geheele verplaatsing van zich zelve in de voorgestelde persoon en haren toestand, — de twee magtige hefboomen van schrik en mededoogen op het publiek deed werken. Dit, in verband met de school, in welke mad. Albert zich heeft gevormd, en aan welke ook mev. Wattier de voorkeur gaf, bragt eene illusie te weeg, die onze verbeelding in de gulden dagen terugvoerde, waarin wij de tooneelspeelkunst ook hier te lande in haren bloei mogten zien. In het nastukje schitterde mad. Albert evenzeer in een geheel ander *genre*; ook dat deed Wattier, die beide in blij- en treurspel geene wedergade had.

Maar het zij daarmede, zoo als het wil, dit is, naar ons gevoelen, niet wel te betwisten, dat mad. Albert tot die modellen behoort, welke door hen, die zich aan het tooneel gewijd hebben, niet genoeg gezien en bestudeerd kunnen worden. Uit dien hoofde verheugden wij ons, onder het talrijk publiek meer dan eenen der verdienstelijke acteurs van den Amsterdamschen Schouwburg te herkennen. Ook den beschouwenden liefhebber geven wij den raad de representatiën van mad. Albert niet te verzuimen.

Eene kleine aanmerking onderwerpen wij aan de aandacht dezer kunstenares, die tot in de minste bijzonderheden zoo getrouw naar waarheid streeft. Was het doodelijk bleek van *Marie*, in het laatste tooneel niet al te doodelijk? — en — behoort in allen gevalle de bleekheid des gelaats niet ook te worden medegedeeld aan hetgeen verder dan het gelaat ontbloot is? De rozen van den hals waren niet in overeenstemming met het sneeuw der wangen. — Of eene martelaresse als *Marie*, wanneer zij op eens vernemt zich als gemalinne en moeder te mogen beschouwen, in de *realiteit* nog kracht zoude hebben om staande te blijven en te vliegen om den hals van haren zoon, is een vraagstuk, voor hetwelk wij den auteur verantwoordelijk houden; indien het negatief moet worden beantwoord, zou de vertooning eenigzins kunnen worden gewijzigd, en het *effect* zou er ongetwijfeld nog bij winnen.

Wij wenschen *Arthur* en *Georgette* spoedig weder te zien. Ook het *ensemble* dier stukken was voortreffelijk.

VEILINGEN. AMSTERDAM 1838.

Op 16 Oct. Brakke Grond, Nes. 150 v. Surin. Suiker.
Op 16 Oct. Brakke Grond, Nes. 150 b. Petersburger, Rigasche en andere bedveeren.
Op 24 Oct. Brakke Grond, Nes. Spijkers, diverse ijzerwaren, kramerijen, gereedschappen, vensterglas.
Op 24 Oct. Brakke Grond, Nes. 342 stuks Molensteenen en 13 stuks Slijpsteenen.

ROTTERDAM.

Op 12 Oct. Notarishuis, Geldersche Kade. 307 bl. Mahony-hout.
Op 18 Oct. Notarishuis, Geldersche Kade. Eene partij diverse pelterijen.

HARLINGEN.

Op 10 Oct. Herberg *Roma*, Eene partij Oostzee en Noordsche houtwaren.

ALKMAAR.

Op 15 Oct. Diverse Domeingoederen.

OPGAVE VAN AANBESTEDINGEN, EN VERPACHTINGEN.

AANBEST. Op 12 Oct., te Arnhem: De herstellingen en het driejarig onderhoud: 1°. Van het provinciale gouvernementsgebouw en het provinciale gouvernements-woonhuis; 2°. Van het huis van Burgerlijke en militaire verzekering te Arnhem.

Op 10 Oct., te Zevenaar, in het *Hof van Berlijn*, door den agent van het Domein: Het gedeeltelijk vernieuwen en van af 1 Jan. 1839 tot 31 Mei 1839 onderhouden van den grooten weg der 2de klasse n° 3, van Westervoort naar de Pruissische grenzen; alsmede het stellen van eene afbening langs het gedeelte Schaardijk, ter wederzijde van het Malburgsche veer en den weg van Arnhem naar Westervoort, en zulks eerst in twee massa's en daarna de eerste massa, uitmakende de drie eerste perceelen elk dier perceelen afzonderlijk: Het 1ste perceel, uitmakende het gedeelte van af den Bandijk te Westervoort tot Duiven. Het 2de van Duiven tot Zevenaar. Het 3de van Zevenaar tot de Pruissische grenzen. Het 4de uitmakende het leveren en stellen van eene afheining wederzijds het Malburgsche veer tusschen Arnhem en Westervoort.

Op 15 Oct., te Brielle: de leverantie van levensmiddelen, brand- en lichtstoffen, ten dienste van de garnizoens-ziekenzaal alder, voor den jare 1839.

Op 22 Oct., te Woerden: Het doen eener algemeene werving van 's Rijks militaire werken en gebouwen aldaar.

Schouwburgen, Concerten,

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Woensdag 10 October 1838: HET HUWELIJK VAN FIGARO, Zangspel in 4 Bedrijven, Muzijk van *W. A. Mozart*. En na hetzelve, op veelvuldig te kennen gegeven verlangen: ARLEQUIN SCHOORSTEENVEGER, Nieuw Groot Ballet-Pantomime, door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*; Nieuwe Decoratien van den Heer *J. E. de Vries*; Muzijk van den Heer *J. M. G. Graichen*. *Ten Half Zes ure op het Tooneel.*

Verwacht op Zaturdag 13 October 1838: ABOU-HASSAN, Nieuw Groot Ballet-Pantomime, door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*; Muzijk van den Heer *A. Berlijn*, Decoratien van den Heer *J. E. de Vries*, en nieuwe Costumes.

THEATRE FRANÇAIS.

Sous la direction de Monsieur BAUDOT.

N°. 10 de l'Abonnement,

MARDI 9 Octobre 1838. La seconde représentation de Mme *Albert* et de Mr. *Albert*. La première représentation de: à TRENTE ANS OU UNE FEMME RAISONNABLE, Vaudeville en 3 actes, par Mr. *Rosier*. Mme *Albert* remplira le rôle de Mme de Verlieu. Suivie de: LA POUPÉE OU L'ECOLIER EN BONNE FORTUNE, Vaudeville en 1 acte, par Mrs. *Fournier* et *Arnould*. Mme *Albert* remplira le rôle d'Isidore et Mr. *Albert* celui de Mr de Lisieux. Le spectacle commencera par: LE ROMAN D'UNE HEURE, Comédie en 1 acte et en prose, par *Hoffmann*. Entre la 2me et 3me pièce LA MÈRE DU CHASSEUR, Romance de Mr. *Cheret*, chantée par Mme *Albert*.

On commencera à 6½ heures précises.

Au premier Jour, UNE DAME DE L'EMPIRE, UNE RIVALE, GILETTE DE NARBONNE, Ouvrages nouveaux, faisant partie du répertoire de Mme *Albert*.

DEUTSCHES THEATER. *In der Amstelstrasse.*

Mittwoch den 10 October 1838: 3te Vorstellung im Abonnement. (zum ersten male): DAS NACHTLAGER IN GRANADA, Grosse Romantische Oper in 2 Aufzügen, Musik von *Conradin Kreutzer*. Gabrielle, Madame *Ernst-Seidler*. Gomez, Herr *Herget* vom Hof Theater zu Darmstadt. Jäger, Herr *Biberhofer* vom National Theater zu Frankfurt a/m.

Anfang um 7 Uhr.

Textbücher dieser Oper sind bey den Buchhändlern *A. H. Brouwer*, N. Z. Voorburgwal, N°. 165, und *J. D. Gertner*, Muiderplein, N°. 53, wie auch an der Theater-Casse, à 30 Cents zu haben.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.

Bijvoegsel tot den AVONDBODE van 9 October 1838.

Extracten uit de Tweede Editie,

van MAANDAG 8 October 1838.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 7 Oct. Wij zien in den kunsthandel der heeren Frans Buffa en Zonen, alhier, met genoegen een welgelijkend portret van den beroemden en te vroeg overleden Utrechtschen hoogleeraar G. Mol. Dit portret, door den heer H. W. Couwenberg geteekend en door de heeren Desguerrois en Comp. gelithographieerd, is ongemeen fraai.

— Te Vlissingen had den 2 dezer, in de eerste wintervergadering der maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, de plegtige uitreiking plaats der zilveren medaille en van een vereerend getuigschrift, aan Jean Nicolas van der Heyden, assistentloods; zijnde hem deze belooning toegekend door het hoofddepartement, voor het redden van een kind, hetwelk, zonder zijne menschlievende pogingen, ontwijfelbaar zou zijn verdronken. De heer voorzitter D. Uyttenhoven heeft den bekroonden menschenvriend bij die gelegenheid op eene gepaste wijze toegesproken.

'S GRAVENHAGE 6 Oct. Sedert eenigen tijd bevindt zich hier ter stede zekere ingenieur Dietz, welke eene nieuwe soort van diligences, op zes wielen, laat vervaardigen, waarvan de raderen mechaniek zullen zijn. Volgens hetgeen men daaromtrent verneemt, zouden die diligences een zeer groot aantal personen kunnen bevatten, en gezamenlijk slechts met vier paarden voortgetrokken worden.

Behalve dat dit nieuw middel van vervoer veel goedkooper zal zijn, dan de gewone diligences, geeft men voor, dat ook het traject met meerder spoed zal worden afgelegd.

De eerste proeven zullen van hier naar Rotterdam genomen worden, en wel, naar men verneemt, vóór het einde van het loopende jaar. Reeds vroeger heeft gemelde heer met deze wagens in België proeven genomen, welke toen vrij algemeen voldaan hebben.

— HH. KK. HH. de Prinses Willem, Alexander en Hendrik, benevens Prinses Sophia, hebben heden avond den Franschen Schouwburg met Hoogstderzelver tegenwoordigheid vereerd.

GRONINGEN 4 Oct. Op aanstaanden Donderdag den 11 dezer, des voormiddags ten elf ure, zal de jaarlijksche verwisseling van het Rectoraat dezer Hoogeschool plaats hebben, zullende bij die gelegenheid de aftredende Rector Magnificus, P. Hofstede de Groot, zijne waardigheid overdragen aan den Hoogleeraar B. H. Lulofs, met het houden eener plegtige redevoering, in het daartoe gunstig afgestane Kerkgebouw der Doopsgezinde Gemeente, terwijl tevens de medailles voor de bekroonde prijsverhandelingen zullen worden uitgereikt.

BRUSSEL 6 Oct. Sedert eenige dagen wordt hier veel gesproken over eene verandering van ministerie; sommigen willen, dat zulks in verband zoude staan met de staatkundige gebeurtenissen, en een gevolg zijn van voor België minder gunstige berigten, omtrent de meeningen der Londensche Conferentie, betreffende de Hollandsch-Belgische zaak.

ENGELAND.

LONDEN 4 Oct. Gisteren is lord Palmerston van het kasteel van Windsor alhier teruggekeerd.

— De ministers van Hanover, Turkije, Rusland en Amerika, hebben gisteren aan het bureau van buitenlandsche zaken gearbeid, terwijl uit Berlijn dépêches bij den gezant van dit hof alhier zijn aangekomen.

— Vorst Esterhazy en deszelfs zoon zijn gisteren van hier naar Weenen vertrokken; men gelooft, dat Z. D. H. niet vóór de maand April aanstaande herwaarts zal terugkeeren.

— Een geleerd Engelschman, de heer Mill, resident in Indië, heeft onlangs een didactisch heldendicht in het sanskritsch, onder den titel *Krista Sandschita*, (Het leven van Christus) uitgegeven. Het doel, dat de dichter zich met dit dichtstuk voorgesteld heeft, is geweest om de Braminen, die nog alleen van de bevolking het sanskritsch verstaan, het evangelie te doen kennen. De zuivere taal, de dichterlijke gedachten en de geheele bewerking van dit dichtstuk werden zelfs door de Braminen geroemd.

DUITSCHLAND.

HAMBURG 1 Oct. De heeren Albrecht en C°. alhier, ondernemers van de stoomvaart op Hâvre, hebben den prijs der passage, per persoon van 150 frs. (met de tafel) tot op 25 frs. verminderd, waarop de ondernemers van de boot *le Hâvre* denzelven op 20 frs. hebben bepaald.

NEURENBERG 1 Oct. Z. K. H. de grootvorst troonopvolger van Rusland is heden van hier naar Munchen vertrokken. Hoogstdezelve heeft, tijdens zijn verblijf alhier, de merkwaardigheden der stad bezigtigd, en verschillende aankoopen van oudheden en kunststukken laten doen. Op de tentoonstelling van het Albrecht Durers genootschap, heeft Z. K. H. de schilderij van professor Oppenheim te Frankfort, voorstellende Noach in de Arke, welke Hoogstdeszelfs goedkeuring wegdroeg, mede voor zijne rekening laten aankoopen.

BERLIJN 3 Oct. H. H. M. M. de Keizer en Keizerin van Rusland en H. H. K. K. H. H. de grootvorstinnen Maria, Olga, en Alexandra zijn heden morgen van hier naar Stettin vertrokken; ook Z. K. H. de kroonprins heeft zich derwaarts begeven.

— Men leest in de *Leipziger Allgemeine Zeitung* het volgende: « Naar men verneemt, moet er eene aanklagte door den gouverneur-generaal van Dalmatië, tegen het gedrag van den Russischen agent te Ragusa ingediend zijn, die beschuldigd wordt van de Montenegrijnen in hunne ondernemingen aan te sporen en op te hitsen; waarbij dus verzocht wordt, dat het gouvernement zijn exequatur als Consul moge intrekken. Het schijnt inderdaad, dat het kabinet zich met ernstige zaken bezig houdt, want de gouverneur van Dalmatië is naar Venetië ontboden, alwaar hij, naar men zegt, bevelen en instructiën zal ontvangen, om eerlang de Montenegrijnen aan te vallen. » Sommigen willen, dat de oude en nieuwe grensscheidingen tusschen Montenegro en het Oostenrijksch grondgebied de voornaamste aanleiding tot vijandelijkheden zijn.

FRANKFORT 3 Oct. De heer Charles Durand, redacteur van het *Journal de Francfort*, heeft in eenen openlijken brief in gemeld blad, het verspreide gerucht, alsof hij Frankfort wilde verlaten en de redactie van het *Journal de Francfort* afstaan, tegen gesproken, er bij voegende, dat zijn contract hem nog eenige jaren als redacteur van hetzelve verbindt.

Part. Corresp. FRANKFORT 4 Oct. Het berigt, door den heer Charles Durand, gisteren aan het publiek medegedeeld, heeft alhier veel opziens gebaard; doordien niemand van een dergelijk gerucht alhier iets had vernomen. Men gelooft, dat deze wederlegging haren oorsprong heeft uit een' vroeger verspreid gerucht, als of hij Frankfort zou verlaten, en tot een belangrijken post buiten 's lands zou zijn geroepen. Intusschen zal hij zich toch eerlang naar Holland begeven, om zijne echtgenoot, die zich aldaar bevindt, af te halen. De Hardenbergsche gevangenen worden nu vast aanstaanden maandag van Mainz naar Bremen overgebragt, ten einde van daar naar Amerika te worden ingescheept; de behoeftigen onder dezelve worden van kleederen voorzien, en bij hunne aankomst in Amerika ontvangen zij eene kleine som gelds; zooveel echter niet als sommige niet wel onderrigte dagbladen willen weten. De Keizerlijk Oostenrijksche kamerheer, graaf d'Appony, vermoedelijk de broeder van den Oostenrijkschen gezant, en de Keizerlijk Russische generaal Tractteur, zijn heden alhier aangekomen.

FRANKRIJK.

PARIJS 5 Oct. Sedert de ontdekking van de geheime drukkerij van den *Moniteur Républicain*, houden de nasporingen der policie steeds aan. Verschillende arrestatiën hebben reeds plaats gehad, en men vleit zich met de hoop, aan de verschijning van dit schandblad vooreerst een einde gemaakt te hebben.

— Volgens berigten uit Zwitserland, zouden de door de kantons aan derzelver afgevaardigden op den landdag gegeven instructiën van dien aard zijn, dat er al wederom omtrent de vorderingen der Fransche regering geen bepaald besluit zal kunnen genomen worden; zoodat het niet onmogelijk is te achten, dat deze netelige zaak nog geene spoedige oplossing zal erlangen.

— Brieven uit Toulon melden, dat aldaar eene buitengewone beweging onder de Fransche scheepsmagt is opgemerkt. Onder anderen, moet de goelet *La légère* met zeer belangrijke dépêches naar den schout bij nacht Lalande zijn vertrokken. Naar men wil, moeten dezelve den last inhouden, om de vloot van den onderkoning van Egypte, des noods met kracht van wapenen, te dwingen, om wederom Alexandrië binnen te loopen.

— Sedert de terugkomst van den heer von Humboldt te Parijs, onderscheiden de zittingen van de Akademie van Wetenschappen zich door de verschillende mededeelingen van natuurkundigen en wetenschappelijken aard des voornoemden geleerden aan zijne Fransche akademieleden, die hem dan ook telkens de eer bewijzen van hem het eerst te laten spreken. Zoo reikte von Humboldt, in de zitting van den 17 September, aan de vergadering de afteekening over van de voetindrukken eens grooten voorwereld-zoogdiers, welke Buckland op verschillende punten van de Britsche eilanden gevonden had. Dezelve hadden groote overeenkomst met dergelijke sporen in het Hildburghausensche ontdekt, en van welke von Humboldt, reeds in 1835, de afteekening aan de akademie overgaf. De indrukken van dit dier (het cheirotherium) staan nabij Hildburghausen in veelkleurigen zandsteen; in Engeland daarentegen in rooden zandsteen. Volgens Buckland, zou het dier, hetwelk die sporen nagelaten heeft, tot het geslacht der Marsupialia (buideldieren) behooren; het schijnt zich dikwijls op zijne achterpooten gezet te hebben. Digt bij deze sporen ontdekt men er van andere dieren, welke den cheirotherium, door de tegengestelde rigting die zij namen, schenen te ontvlugten. In dezelfde zitting las de heer Melne-Edwars eene belangrijke verhandeling over de schelpdieren; terwijl hij in eene volgende over de bloedkleur bij de wormen of Anneleden handelde.

— Een onzer dagbladen deelt de volgende berekening omtrent de verliezen, door de Mexicanen, Noord-Amerikanen, Franschen en andere Europesche kooplieden, ten gevolge van de blokkade van Mexico geleden, mede. Van dien tijd af, dat dezelve werd bewerkstelligd, zijn vier en dertig koopvaardijschepen afgewezen, waarvan zeven Fransche, zes Engelsche en acht Amerikaansche. De drie door de Franschen genomen Mexicaansche schepen worden op 500,000 frs. geschat, waartegen de Mexicanen twee Fransche schepen van dezelfde waarde hebben prijs gemaakt. Het Mexicaansch bestuur heeft aan inkomende regten, naar men berekent, verloren, 12,500,000 frs.; de muilezeldrijvers en andere lieden, die in de havens door het vervoer der koopwaren, enz. hun brood verdienen, hebben eene schade van 5,000,000 frs. geleden; de Fransche kooplieden in Mexico 1,500,000 frs., Fransche werklieden 500,000 frs., Engelsche kooplieden 3,600,000 frs., Duitsche 2,000,000 frs., Amerikaansche 3,500,000 frs., zoodat het totaal verlies voor Mexico 18,000,000 frs. bedraagt, en dat der Fransche en andere Europesche kooplieden in Mexico 10,600,000 frs. Voeg hier nu bij de schade aan handelhuizen in Europa, door die blokkade berokkend, de onkosten van dezelve en de verliezen van bijzondere personen, en men ziet, dat de oorlog met Mexico reeds, zoo niet grootere, ten minste even groote schade voor Frankrijk en de andere Europesche staten, als voor Mexico zelve heeft te weeg gebragt.

BAYONNE 1 Oct. Don Carlos heeft Balmaceda verlaten en zijn hoofdkwartier te Ellorio gevestigd; terwijl de generaal Marotto te Balmaceda zal blijven; de aandacht van Espartero is het meest gevestigd op Villarcayo. Uit Ellorio wordt gemeld, dat Espartero eene krijgsbeweging tegen Navarra heeft begonnen; Marotto heeft zich in diezelfde rigting in beweging gesteld. Ook uit Vera ontvangt men hetzelfde berigt; men voegt daarbij, dat Espartero de fortificatiën van Villarcayo heeft doen vermeerderen en die van Briviesca heeft doen herstellen.

SPANJE.

MADRID 27 Sept. In de gevangenis van Montoro is een opstand uitgebarsten, die tot doel had om de gevangenen te laten ontsnappen. Reeds waren 6 derzelve ontvlugt, toen de Alcade de noodige maatregelen deed nemen, ten einde zulks verder tegen te gaan. — Uit Manreza schrijft men, dat de aanval op Berga uitgesteld is. De generaal en chef bevindt zich te Barcelona en de troepen zijn hier en daar verspreid. De Carlistische generaal graaf d'Espana heeft zijn hoofdkwartier te Cazerras, terwijl hij, onder een eskorte van honderd kavalleristen, Fonolosa bezocht heeft. De Carlisten maken de wegen van Berga onbruikbaar, om het vervoer van de artillerie te beletten.

BARCELONA 24 Sept. De generaal baron de Meer, kapitein-generaal van de provincie, heeft zich uit zijn paleis naar de citadel begeven; hij werd door den gouverneur, aan het hoofd van den staf, op het glacis ontvangen, en hield daarna revue over al de korpsen, detachementen en dépôts van alle wapens. Hij scheen zeer tevreden over de houding derzelve; daarna heeft hij ook nog de hospitalen bezocht.

— De Carlisten van Orejita zijn door de troepen van H. M. de Koningin achtervolgd en geheel verslagen.

— Men is ijverig bezig om de troepen van Merino, Balmaseda en Carrion te organiseren; dezelve zullen bataljonsgewijze, ieder 800 man sterk, worden ingerigt, zoodat men derzelver krijgsmagt op 6,000 man en 900 paarden kan brengen. Men zegt, dat Balmaseda naar Kastilië is vertrokken, aan het hoofd van 3000 man infanterie en 400 paarden.

HARO 26 Sept. Doordien Espartero bekend is met het voornemen der Carlisten, om door Asturië op Palencia aan te rukken, concentreert hij alhier zijne troepen, en heeft besloten, indien het noodig is, den Carlisten slag te leveren. Zoodra Buerens zich met de brigades van Espelata en Quintana zal hebben vereenigd en alhier zijn aangekomen, bestaat de krijgsmagt uit 14,000 man. Binnen eenige dagen wordt alhier geld en kleedingstukken voor de troepen verwacht.

ITALIË.

LIVORNO 18 Sept. Brieven uit Alexandrië, alhier ontvangen, bevatten, dat Mehemed-Ali, verontwaardigd over het door de Porte met Engeland en Frankrijk gesloten handelstractaat, op nieuw verklaard heeft, zijne vorderingen tegen de Porte te willen doorzetten.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip *Jeannette Philippine*, Kapt. Nicolaas Rademaker, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Wit en Lenaertz, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip *Minerva*, Kapt. P. S. Matzen, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Wit en Lenaertz, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip *Louisa*, Kapt. J. K. de Jong, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Wit en Lenaertz, van Olivier en Comp.; Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip *Palembang*, Kapt. G. J. L. van der Hucht, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Wit en Lenaertz, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het gek. fregatschip *Oost-Indiën*, Kapt. G. Blom, van Amsterdam. Adres bij Coopman en de Wit en Lenaertz, van Olivier en Comp., Hoyman en Schuurman en de Vries en Comp.

Naar BATAVIA, het nieuw gebouwd en gek. tweed. fregatschip *Christina Agatha*, Kapt. G. Fabius, van Amsterdam. Adres bij Jan Daniels en Zoon en Arbman.

Naar BATAVIA, het nieuw gek. tweed. fregatschip *Jacob Cats*, Kapt. W. B. Dercks, van Dordrecht. Adres bij Jan Daniels en Zoon en Arbman.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip *de IJstroom*, Kapt. A. F. Oosterloo, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar RIO DE JANEIRO, het gek. kofschip *de Jonge Maria*, Kapt. J. E. van Hogerhuisen, van Amsterdam. Adres bij Jan Daniels en Zoon en Arbman, de Vries en Comp., van Olivier en Comp., en Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gek. tweed. galjootschip *Nicolaas Witzen*, Kapt. Frederik Lange, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het tweedeks galjootschip *Concordia*, Kapt. J. D. Diets, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gek. tweed. barkschip *Catharina*, Kapt. K. M. Hillers, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gek. tweedeks fregatschip *Sophia Maria*, Kapt. J. Andresen, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman en E. Windhouwer.

Naar SURINAME, het gek. driemast galjootschip *Wilhelmina*, Kapt. J. N. Klint, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het Ned. gezinkt kofschip *Zaandam*, Kapt. L. H. Zinger, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het Ned. gezinkt kofschip *Hilleyonda Ida*, Kapt. H. A. Hendriks, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het Ned. gezinkt kofschip *de Zeevaart*, Kapt. K. J. Haasnoot, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gek. tweed. fregatschip *Julia*, Kapt. J. Hilbrands, van Amsterdam. Sluit 28 Sept. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gezinkt schooner kofschip *Sara Anna Cornelia*, Kapt. N. K. Dykhuis, van Amsterdam. Adres bij B. D Bosscher.

Naar SURINAME, het gek. tweed. fregatschip *Suriname*, Kapt. R. van der Mey, van Amsterdam. Sluit 16 Oct. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar SURINAME, het Nederl. gezinkt kofschip *Helena Catharina*, Kapt. J. J. Ynsen, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het nieuw gebouwd en gek. brikschip *Nickerie Packet*, Kapt. C. Hofker, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het tweed. gek. barkschip *Sophia Cicilia*, Kapt. J. C. Radeleff, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gek. tweed. barkschip *Harmonie*, Kapt. D. Spreeuw, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het Nederl. gek. schooner kofschip *Wilhelmina Fredarika*, Kapt. J. H. Bodeman, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gek. tweed. fregatschip *Wilhelmina Maria*, Kapt. J. C. Aikes, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman en de Vries en Comp.

Naar HAVANA, het Nederl. Brikschip *de Verwachting*, Kapt. N. M. Lindegaard. Adres bij Canne en Balwé.

Naar HAVANA, het gek. brikschip *Alida*, Kapt. Klaas Haasnoot, van Amsterdam. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar HAVANA, het gek. tweed. barkschip *Alcyon*, Kapt. H. G. Bergveld, van Amsterdam. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar NEW-ORLEANS, het Amerik. brikschip *Pandora*, Kapt. L. Drake. Adres bij van Olivier en Comp.

Naar NEW-YORK, het Amerikaansch brikschip *Merida*, Kapt. W. P. Drinkwater. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar CONSTANTINOPEL, het Engelsch gekop. brikschip *the Elbe*, Kapt. Clement Robson, Junior. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar MALTHA, SMIRNA en CONSTANTINOPEL, het schip *die gute Höffnung*, Kapt. J. R. Schneiders. Adres bij van den Bey en Comp.

Naar TRIEST, het Ned. gezinkt kofschip *de Jonge Gerbrand*, Kapt. B. F. Nepperus. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar LIVORNO en GENUA, het kofschip *Angelina*, Kapt. H. H. Koop. Adres bij van den Bey en Comp en Nobel en Holtzapffel.

Naar LIVORNO en GENUA, het kofschip *Maria*, Kapt. H. H. Meinders. Adres bij van den Bey en Comp. en Nobel en Holtzapffel.

Naar GENUA en LIVORNO, het Nederl. kofschip *de Tweelingen Daniel en Wilco*, Kapt. H. F. Klein. Adres bij C. J. de Grijs en Zoon en J. de Rooy.

Naar GENUA en LIVORNO, het Nederlandsch kofschip *Aletta*, Kapt. F. B. Nepperus. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar MARSEILLE, het. Nederl. kofschip *Douro*, Kapt. H. de Haas. Adres bij J. C. de Grys en Zoon.

Naar MARSEILLE, het Nederl. schoonerkofschip *Johanna Maria*, Kapt. W. K. de Groot. Adres bij van den Bey en Comp. en Nobel en Holtzapffel.

Naar MARSEILLE, het Ned. gezinkt schoonerschip *Henrietta*. Kapt. T. G. van Rhijn. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar MARSEILLE, het Nederl. kofschip *Aletta Elisabeth*, Kapt. R. J. Wever. Adres bij Canne en Balwé.

Naar CADIX, GIBRALTAR, en MALAGA, het Spaansch schip *S. Jose y Animas*, Kapt. José M. de Villabaso. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar BILBAO, het gek. Spaansch schoonerschip *Ephemia*, Kapt. Jose M. de Goiri. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar LUBECK, het Nederl. tjalkschip *de 3 Gebroeders*, Kapt. Jan Remts. Adres bij Hendrik Gullen.

Naar ROSTOK, het Mecklenburgsche galjasschip *Minerva*, Kapt. T. Niemann. Adres bij Hakenson, Jansen en Comp.

Naar ROSTOK, het Mecklenburgsche brikschip *Carl*, Kapt. J. C. Peters. Adres bij F. der Kinderen.

Naar STRAALSUND, WOLGAST, GREIFSWALD en BARTH, het brikschip *Auguste Mathilde*, Kapt. J. C. Grunwaldt. Adres bij Hakenson, Jansen en Comp.

Naar FLENSBURG, het Deensch galjasschip *Johanna*, Kapt. S. A. Braren. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar RIGA, het Lubecksch brikschip *Jeannette*, Kapt. H. G. Winter. Adres bij F. der Kinderen.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch schip *Scandinaviën*, Kapt. H. N. Möller. Adres bij da Costa en Bueno.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch jagtschip *Maria*, Kapt. J. Jurgensen. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar KOPENHAGEN, het brikschip *Maria Catharina*, Kapt. M. Andersen, van Kopenhagen. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar BERGEN, het kofschip *Jacob en Herman*, Kapt. Jacob Serck, van Bergen. Adres bij Canne en Balwé.

Naar GOTHENBURG, het Zweedsch schoonerschip *Enigheten*, Kapt. C. Hertz. Adres bij Hendrik Gullen.

Naar DRAMMEN, CHRISTIANIA en omliggende plaatsen, het Noordsch brikschip *Unity*, Kapt. J. P. Johnsen. Adres bij J. W. Boekhout.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 6 Oct. N. — A. M. Stegenga, 2 Jongvrouwen, Londen. C. Charrosin, Northam, dito. J. A. Visser, Eendragt, dito. G. D. Hull, Quayside, Newcastle. J. Telford, Nile, Sunderland. J. Wheatley, Schiedam, dito. J. G. Oyen, Orvarr Odd, Tonsberg.

VLIE 5 Oct. N. — K. H. Plukker, Martha Alida, Sunderland.

TERSCHELLING 4 Oct. N. N. W. — Niets.

HELVOET 6 Oct. N. — Gisteren nog: G. M. Martinolich, Toscano, Triest. G. Thomas, Magnet, Llanelly. W. Dougall, Robin Hood, Hull. J. King, Rosette, dito. E. J. Erichsen, die Eneste Sodskende, Bergen.

BRIELLE en MAASSLUIS. Niets.

ANTWERPEN 5 Oct. Gerberding, Fransiscus, Alicante. Rentz, George Philips, Riga. Zeplien, Franz, dito. Svensen, Froya, Stokholm.

BORDEAUX 2 Oct. Dubreuil, Virginie Gabrielle, Batavia.

HAVRE 3 Oct. Geflot, Jean Marie, Petersburg. Bolin, Carl Johan, Stokholm. Olsen, Reform, Hernosand. — 4 Oct. Baumann, Hoffnung, Stettin.

Bij FALMOUTH 2 Oct. Heykoop, Admiraal Zoutman, Rotterd. n. Batavia. ......, Hoop, v. ...... n. Rotterdam.

BEVEZIER 29 Sept. ......, Catharina, Marseille n. Antwerpen.

WOODBRIDGE 1 Oct. Raynolds, Laurel, Rotterdam.

DOVER 3 Oct. ....., Adelaide, Rio-Janeiro n. Rotterdam. Habanero, Hermosa, Havana.

RAMSGATE 3 Oct. Wurd, Lark, Newport n. Dordrecht.

NORTH SHIELDS 30 Sept. Hansen, Preben Bille Brahe, Schiedam.

HAMBURG 2 Oct. Kroger, Jenny fer Pearce, Amsterdam. Pieper, Maria Louise, dito. Docter, Maria Geertruida, dito. Michels, Anna Catharina, dito. Schreiber, Visch Ever, dito.

Op DE ELVE 3 Oct. Blampied, Union, Bahia. Lindquist, Louise, Marseille.

ARENDAHL 17 Sept. Lassen, Haabet, Amsterdam n. Drammen. — 20 Sept. Kruge, Scandinavien, dito n. Laurvig.

MANDAHL 15 Sept. Ugland, Ulysses, Amsterdam n. Drammen. De Groot, Kirstine Emelie, Memel n. Harlingen; beide wegens tegenwind.

KRAGEROE 14 Sept. Nielsen, Carolina, Amsterdam. Svendsen, Trende Södskende, dito. Pot, Annegina, Holland. Olsen, Hoffnung, dito. Boelen, Concordia, dito.

KOPENHAGEN 25 Sept. (Ter Reede): Norin, Neptunes, New-York.

UITGEZEILD.

TEXEL 6 Oct. J. Cracknell, Audacious, Ipswich.

VLIE 5 Oct. J. H. Savert, Beurs van Amsterdam (S), Hamburg.

BRIELLE 6 Oct. Gisteren nog: Coutard, Rotterdam (S), Hâvre.

MARSEILLE 28 Sept. Scotman, Helda, Antwerpen.

ST. BRIEUX 22/26 Sept. Caun, Antoinette, Rotterdam.

ST. VALERY SUR SOMME 3 Oct. Dolo, Maria Reinetta, Rotterdam.

ROUEN 4 Oct. Flonk, Jonge Flonk, Rostok. Schrader, Jonge Harm, Marennes. Rehbock, Henricus Everhardus, Elseneur.

LEVERPOOL 3 Oct. Dijkstra, 3 Gezusters, Amsterdam. Wilkens, Petrus Ludovicus, Rotterdam.

NEWPORT 3 Oct. Bourne, Queen, Rotterdam.

COWES 3 Oct. Boland, Catharina, Amsterdam.

LONDEN 3 Oct. Brechon, Peace, Antwerpen.

SEAHAM 30 Sept. Williamsen, Victoria, Rotterdam.

SUNDERLAND 1 Oct. Clark, Hope, dito. — 2 Oct. ....., Martha Adelina, dito.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 7 October 1838.

SCHEPEN IN LADING.

Naar	Coblentz,	het schip	Frederica,	schipper J. J. Ittschert.
»	Frankfort,	» »	Maria,	» N. Urmetzer.
»	Mannheim,	» »	Stoltzenfeltz,	» W. Tripp.
»	Duisburg,	» »	Fredrik Wilhelm,	» J. L. Arera.
»	Dusseldorf,	» »	Carolina,	» W. Weerpas.
»	Mainz,	» »	die Genugsamkeit,	» J. G. Peill.
»	Rijnschans,	» »	die echte Deutsche,	» D. Bodenstaff.
»	Keulen,	» »	Johanna,	» G. Abels.
»	Wezel,	» »	Ypsilanti,	» B. Brinkhamp.

KEULEN 4 Oct. *Aangekomen:* C. Schwarz, van Heidelberg; C. Jonas, van Bingen, met 1,560 ctr.; L. Tillmann van Coblenz; P. H. A. Kock, van Rotterdam, met 3,999 ctr.; G. Messerschmidt, van Bamberg, met 1,426 ctr.; B. Kierschreiber, van Mainz, met 600 ctr.

Vertrokken: J. A. Kröll, naar Manheim; G. Lang, naar Kissingen.

In Lading: Naar Amsterdam, H. Balk, naar Rotterdam, H. van Hees; naar Dusseldorf, Urdingen, Duisburg tot Ruhrort en Mülheim aan de Roer, W. Dunk en E. Cösen; naar Ruhrort, Wezel tot Emmerick, L. Orts; naar Andernach en Neuwied, P. Schafer; naar Andernach, Neuwied en Coblentz, S. Sauerborn; naar Coblentz en de Moezel, L. Tillmann en G. Sommer; naar Boppard en Bingen, J. Kappes en J. Lamberz; naar Mainz, J. A. Messinger; naar de Neder-Main, Gebr. Schultz; naar de Midden- en Boven-Main, N. J. Schön; naar Heilbron, L. Heust; naar Worms, Mannheim, Rijnschans en Leopoldshafen, A. Rauth.

EMMERICK 3 Oct. *Voorbijgevaren:* H. Bieltjes, van Amsterdam naar Keulen, met 3,658 ctr.; H. Linz, van Rotterdam naar Mainz, met 3,477 ctr.; T. Weerpas, van Amsterdam naar Dusseldorp, met 3,039 ctr.

CAUB 2 Oct. G. J. Schön, van Keulen naar Wurzburg, met 2,102 ctr.

Rijnhoogte te Keulen 4 Oct., 5 voet, 11 duim. Caub 3 Oct., 4 voet, 10 duim. Bingerloch 5 voet, 6 duim.

Assurantie-Premiën.

NB. 1e Kolom, Premiën op de Goederen.
2e » op Vracht en Regten.

Van 7 tot 13 Oct.

		Naar België.		Naar Holland.	
Uit de OOSTZEE. ST. PETERSBURG en alle Havens, verder dan RIGA.	*Hennepzaad*.....	12½	10½	12	10
	Gedr. Gr. en Goed.	9½	8	9	7½
	Lijnzaad.......	9	7½	9	7½
Van RIGA, MEMEL, KONINGSBERGEN, DANTZIG, STETTIN, COLBERG, ANCLAM etc.	*Granen*........	11½	9½	11	9
	Koolzaad.......	11	9	10½	8½
	Gedr. Gr. en Goed.	8½	7	8	6½
	Lijnzaad.......	8	6½	8	6½
Van GREIFSWALD, STRAALSUND, ROSTOK, DEENSCHE EILANDEN, LUBEK, en alle andere Havens aan de OOSTZEE, uitgezonderd KIEL.	*Granen*........	10½	9	10	8½
	Koolzaad.......	10	8½	9½	8
	Gedr. Gr. en Goed.				
Van de Havens aan de NOORDZEE. Van KIEL, EIDER, Westkust van SLEESWIJK en JUTLAND.	*Granen*.........	7½	—	7	—
	Koolzaad.......	7	—	6½	—
Van de Westkust van HOLSTEIN, ELVE, WEZER en JAHDE.	*Granen*.........	7	—	6½	—
	Koolzaad......	6½	—	6	—

Uit de OOSTZEE. Tjalken, Evers, etc., onverschillig van welke grootte, Smakken en Koffen, minder metende dan 70 Nederl. Tonnen, 1/3 meer dan bovenstaande Lijst.

Van de HAVENS AAN DE NOORDZEE. Tjalken, Evers, etc. ¼ meer dan bovenstaande Lijst.

NB. 70 Ned. Tonnen nagenoeg gelijk aan 50 Lasten.

De opgaaf der *Tonnen* in het *Lloyd Français* zijn *Nederl. Tonnen.*

Kunsten en Wetenschappen.

DE HOOGDUITSCHE SCHOUWBURG.

DIE WEISSE DAME.

6 *October* 1838.

Ten allen tijde, maar vooral in de laatste jaren, was het voor de directiën van Opera-gezelschappen ten hoogste moeijelijk, om een' goeden eersten Tenor te vinden. De redenen daarvan zijn, onder anderen, dat goede eerste Tenors in Duitschland, Frankrijk, Italië en Engeland, met één woord alomme, schaarsch zijn; dat zij, die werkelijk eene algemeene renommée hebben verworven, gewoonlijk een vast en altijd zeer lucratief engagement hebben, waarvan zij zich niet dan tegen nog betere voorstellen willen losmaken. Daarbij komt nu, met betrekking tot het Amsterdamsche gezelschap, nog dit, dat zij, die wij in de laatste jaren, bij de verschillende directiën in gastrollen of in vast engagement hebben gehoord, nu door den voortgaanden tijd, misschien reeds te veel van hunne frissche en zuivere Tenor-stemmen verloren hebben, om andermaal hier op te treden. De directie van de tegenwoordige Duitsche Opera heeft blijkbaar alles aangewend, om bij hare nieuwe onderneming de Abonnés en Habitués te overtuigen, dat zij kosten noch moeiten ontzien heeft, tot daarstelling van een volmaakt gezelschap; en dat hare pogingen daartoe gedeeltelijk zijn geslaagd, bewijzen namen, als die van Ernst-Seidler, Niclas, Seyler, Sesselmann. Deze kunstenaren, in zamenwerking met de heeren Albert, Nagel, Weber, Schmiedicke en Mad. Schmiedicke, reeds vroeger hier met eere bekend, boezemen de verwachting in van een alleraangenaamst speelsaizoen, in het algemeen zoo uitlokkende voor het publiek en loffelijk voor de kunstenaren, als de vier eerste representatiën, welke alle uitstekend hebben voldaan. Indien derhalve de directie in het engageren van eenen eersten Tenor minder gelukkig geweest is, wij schrijven dat enkel toe aan de bovengemelde en andere zwarigheden; doch wij moeten het niet te min rondborstig verklaren, dat het debut van den heer Beils, als zoodanig, alle verwachting heeft te leur gesteld. Wij gelooven gaarne, dat deze kunstenaar als tenor en als acteur groote verdienste kan gehad hebben; maar in den *George Brown* althans hebben wij daarvan zelfs de *restes* niet kunnen onderscheiden.

Dit uitgezonderd, werd de opera goed uitgevoerd; ofschoon wij altijd even ongaarne eene Fransche compositie op het Duitsche tooneel, als eene Duitsche compositie door Fransche operisten hooren voordragen, om het groote verschil, dat er is tusschen de eigendommelijke karakters en de voortbrengselen dier beide volken, welke, ten minste in dit opzigt, niet geschikt schijnen om elkander volkomen te begrijpen. De koren waren als gewoonlijk zuiver en fiks, en bragten veel toe om het zangspel in zijn geheel levendig te houden. De ouverture en introductie gingen goed, behalve, dat wij in de eerste aan het slot het *piu mosso* bijna niet konden opmerken. Ook de aria van *George Brown* liep in zoo verre gelukkig af, dat zij gehoord werd, in weêrwil van het misnoegen, hetwelk hier en daar zich openbaarde; doch aan het einde vielen den heer Beils geene de minste blijken van goedkeuring ten deel. Deze zanger schijnt te kort van adem en te krachteloos te zijn, om de nooten goed aan te grijpen en voor te dragen. Zijne *mezza voces* waren nu en dan niet te vernemen, en in de koren, in welke zijne partij moest domineren, hoorde men hem bijkans niet. Noch uitstekend goede smaak, noch voortreffelijk spel, stonden tegenover deze kapitale gebreken, en zoo bleef dan ook het publiek, voor hetgeen de heer Beils leverde, ten volle koel. Daar deze zanger, naar wij vernemen, niet is geëngageerd, maar slechts hier is tot het geven van debut- of gastrollen, hopen wij, dat de directie gelegenheid vinden moge tot betere voorziening. Intusschen was de trio in de eerste acte tamelijk wel. Mlle. Seyler, als *Jenny*, en Albert, als *Dikson*, waren goed; doch wij betreuren, dat Mlle. Seyler somwijlen detoneert en in het aangrijpen der nooten wankelt; door vlijtige oefening en onvermoeid scala zingen zal zij deze gebreken kunnen te boven komen, en wij durven haar verzekeren, dat zij alsdan eene lievelinge van het publiek zal worden. De ballade met koor werd mede goed gezongen; doch voor het ritournel hebben wij, in stede van een hakkebord, eene piano achter de coulissen gewenscht; jammer, dat men dergelijke bijzaken wel eens verwaarloost: zij benemen somtijds de illusie aan al het volgende. Het duet tusschen *Jenny* en *George* liet veel te wenschen over; beide waren niet genoegzaam maatvast, en in dit No. wekte ook eene bijkomende toevalligheid den lachlust op van het publiek, die den zanger en de zangeres nog meer van hun stuk bragt; zoodat wij, om Mlle. Seyler, ons verheugden toen het was afgeloopen. Ook de finale der 1ste acte liep koeltjes af; doch het spinlied in de 2de werd goed gezongen. De daarop volgende trio, *All°. assai*, *Horch man läutet noch an der pforte* bragt het publiek weder in eene geheel gunstige stemming. De heer Sesselman, Mad. Ernst Seidler, Mad. Schmiedicke wedijverden in dat muzijkstuk, hetwelk bij uitnemendheid aangenaam en zuiver werd voorgedragen; elke noot kwam daarin op haren tijd, alles was afgemeten en berekend, en het publiek huldigde ruimschoots de talenten, die daarin werden ten toon gespreid; eerst bij dit N°. namen de toejuichingen een' aanvang. De daarop volgende cavatine van *George Brown: komm, o holde dame* werd gezongen; dat is alles, wat wij er van zeggen kunnen; intusschen hebben wij den orkestmeester de 5/4 maat niet duidelijk zien aangeven. Gelijk vroeger, zoo hebben wij ook nu weder meermalen in het tacteren eene onvastheid bespeurd, over welke door alle deskundigen nadrukkelijk geklaagd wordt. Het duet liep goed af, en het daarop volgende andantino en allegretto, door *Anna*, werd met de meeste toejuiching bekroond. De finale van de veiling was uitmuntend; de koren waren krachtig en alles ging goed en op zijn' tijd. Ook in de 3de acte werden de koren wel uitgevoerd, alleen hadden wij dat: *klinget an*, *klinget an* iets meer piano gewenscht, om het effect der illusie voor *George* beter te doen uitkomen. Het debut uitgezonderd, liep de Opera wel af, hoezeer zij over het algemeen niet zoo voldaan heeft als men verwachtte.

Mr. Ernst Seidler had eene bravour-aria van *Lafont*, met obligaat viool, ingelegd, die zij bij het optreden als *Anna* voordroeg. Wij kunnen ons daarmede niet vereenigen, omdat zich de *Anna* in de Opera zelve genoeg ontwikkelen kan, en, onzes inziens, in de partij *der Weisse Damé*, weinig roulades te pas komen. Intusschen heeft deze uitmuntende kunstenares dezelve heerlijk voorgedragen; doch het was te bejammeren, dat het solo voor de viool niet zoo was, dat het kon behagen. Het orkest zelve, ook de blaas-instrumenten (behalve de 1ste fluit, die geheel ontbrak), waren beter dan bij de laatste voorstelling.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer!

UEd. zult mij verpligten met het volgende in den *Avondbode* te willen plaatsen:

In het gebouw op den Singel bij het Koningsplein, tegen over den *Garnalen Doelen*, voor concerten en publieke feestviertingen bestemd, heeft Donderdag avond, circa acht ure, eene ontploffing van gaz plaats gehad, door de volgende omstandigheden veroorzaakt. Ten einde de werklieden gelegenheid te geven den geheelen avond door te kunnen werken, zoo werd sedert eenigen tijd aldaar het gaz-licht gebrand; de leidingen, die echter slechts in één vertrek daargesteld waren, moesten verder gevoerd worden, waarmede een mijner werklieden werd belast. In plaats echter van, vóór dat hij het huis verliet, naauwkeurig alle leidingen af te sluiten, verzuimde hij eene losgeschroefde pijp weder te verbinden. De opzigter Dekker van het voornoemd gebouw, met deze omstandigheid niet bekend, liet, gelijk gewoonlijk, des avonds het licht opsteken; doch, bespeurende, dat een der branders geen vlam wilde vatten, zond hij iemand naar de fabrijk om van het gebrek kennis te geven. De werkman, met het daarstellen der te maken veranderingen belast, spoedde zich naar het genoemde lokaal, en bespeurde dadelijk den reuk van het inmiddels ontsnapte gaz; doch, zich vleijende de fout spoedig te kunnen herstellen, had hij de onvoorzigtigheid om de hoofdkraan niet dadelijk te doen sluiten, en daardoor alle vermeerdering van gaz tusschen het gewelf des kelders en den vloer der eerste verdieping te voorkomen. Hij begaf zich daarop in den kelder, en werd door den opziener van het gebouw, die een licht in de hand had, gevolgd. Ras ontdekte hij de plaats, alwaar de gaz-leiding verbonden was, en gaf order onmiddellijk de inlaat- of hoofdkraan af te sluiten; doch te laat: de hoeveelheid van ontsnapt gaz was voldoende om vlam te vatten, en het te zamen gestroomde tusschen het gewelf en den vloer genoegzaam om eene sterke ontploffing te veroorzaken.

Verscheidene deuren en luiken spleten vaneen, eene zware deur werd met zijn kozijn uit den muur losgerukt, eenige ramen geheel uiteengeslagen en aan het gebouw aanzienlijke schade veroorzaakt.

De onvoorzigtige werkman, van zijn verzuim wel bewust, had echter, in het oogenblik van gevaar, den moed om de open gelaten gaz-pijp met de hand digt te houden, tot dat hij de overtuiging had bekomen, dat de hoofdkraan afgesloten was, en zulks, niettegenstaande hem het gezigt en de hand deerlijk gebrand waren; hierdoor heeft hij alle verdere schade voorgekomen.

Het voorgevallene bewijst, hoe gevaarlijk het gaz zoude zijn, indien zijn sterke en doordringende reuk niet vooraf waarschuwde omzigtig te zijn; en toont, dat, zoodra de reuk van gaz ontdekt wordt, hetgeen altoos een gebrek is, men dadelijk aan de Fabrijk daarvan kennis geven moet, ten einde door deskundigen het gebrek te laten herstellen; dat het uiterst onvoorzigtig is, eenen gazhouder of reservoir van gaz in zijne woning te hebben, en dat, ten zij men brandbare voorwerpen met de gazvlammen in aanraking brengt, geen brand door gaz veroorzaakt kan worden, ten zij vooraf eene ontploffing plaats heeft, en dat zelfs in dit laatste noodlottige geval, door het afsluiten der hoofdkraan, alle voortgang van het kwaad gestuit kan worden.

J. WARIN,
Directeur der Amsterdamsche Gaz-werken.

AMSTERDAM,
6 October 1838.

Uittreksel uit het verslag van de Gedeputeerde Staten aan de Staten der provincie Overijssel, gedaan in derzelver algemeene vergadering, gehouden den 3 Julij 1838.

(*Vervolg.*)

Landbouw. De zachte en vochtige winter, bijna zonder vorst, van 1836 op 1837, werd in het voorjaar gevolgd door koude, welke tot in het begin van Junij duurde en zeer hinderlijk en nadeelig was. Veel van dit nadeel werd hersteld, door de spoedig daarna opgekomen warmte, voorts door den schoonen zomer en herfst. Wegens zoo verschillende en spoedig afgewisselde gesteldheid des weders, stonden de wintergranen goed tot aan het voorjaar; zij boden eene zeer slechte verwachting aan in April en Mei; doch leverden een allezins voordeelig verbouw in den oogsttijd op, hoezeer hun stroo kort, dun en weinig was.

De tarwe, wel geladen, bragt goed graan voort. De rogge gaf uitnemenden oogst, vooral wijl de graankorrel, zeer volledig en zwaar, veel meel bevatte. De wintergarst was wel geladen. Ook de zomergarst leverde goed op. De haver gaf redelijk gewas. Een gedeelte der vroeg gezaaide boekweit, in Mei bevrozen, herstelde zich in Junij; stoelde zeer goed uit en bezette genoegzaam het land; schoon het stroo niet lang werd, was er veel en goed zaad, dat naar wensch werd ingezameld.

In de veenen gelukte het verbouw minder, en werd, doordien de boekweit laat rijpte, slechter ingeoogst.

Over het algemeen achtte men het verbouw der boekweit gunstig.

Het vlas groeide voordeelig, was fijn en bragt gunstig voort. In Twenthe, waar men betere prijzen bedingen kan, vindt dat verbouw groote aanmoediging.

De erwten, paarden- en duivenboonen gaven eenen voordeeligen oogst.

De aardappelen leverden overvloedig op en werden gelukkig ingezameld.

Zeer menigvuldig waren de knollen, bestemd tot veevoeder, en hebben, door het zacht en goed weder, in November en December, veel voordeel gegeven. Insgelijks de spurrie, welke buitengewoon wel slaagde.

De klaver, in het voorjaar zeer schraal, liet niet dan laat de eerst snede toe, welke weinig opleverde; in het midden van den zomer en daarna was de klaver zeer goed en overvloedig.

Weinig gras groeide in den voorzomer, zoodat eenige hooilanden moesten beweid worden; later groeide er veel gras, en in het najaar was hetzelve buitengewoon overvloedig. Van de eerste snede werd dus niet veel hooi gewonnen, ofschoon zeer goed ingezameld; de tweede snede leverde vrij veel hooi, hetgeen gunstigen invloed had op de eerst zeer hooge prijzen.

Niet zoo veel boter als gewoonlijk werd in den voorzomer gewonnen, doch gedurende den zomer in genoegzame hoeveelheid, en, tijdens het najaar, in overvloed; de prijs eerst matig, was naderhand hoog.

Behalve die hoeveelheden, werd in deze plaatsen nog een aanmerkelijk gedeelte boter wel ter markt, maar niet ter waag gebragt; gelijk dit steeds te Deventer plaats vindt, [zoodat daaromtrent geene juiste opgaven kunnen worden verstrekt.

Ten aanzien van de boete, bepaald bij de bestaande reglementen op de botervaten, zal een voorstel aan UEd. Gr. Achtb. deliberatie worden voorgebragt.

De warmoezerijen waren voordeelig, schoon zij laat aankwamen; in den nazomer had men lang goede groenten. Over het algemeen waren er kersen, pruimen en veel noten; appelen en peeren matig.

Riet en biezen slaagden wel en werden voor redelijke prijzen verkocht.

De bijen bragten weinig honig aan; de prijs was vrij goed.

De schapen waren in goeden staat; evenwel hadden de lammeren in het voorjaar van 1837, door de koude geleden en waren min voordeelig; de was goed, doch goedkoop.

Het rundvee was gezond, en het dragtige uitgezonderd, in het voorjaar duur; het vee groeide goed in den zomer, was in het najaar vet genoeg, en tegen matigen prijs te bekomen.

De paarden waren gezond en vooral, de schoone paarden, op goeden prijs; vrij veel handel werd daarin gedreven. De paarden-fokkerij is niet onvoordeelig geweest.

Van de tien hengsten uit 's Rijks stoeterij te Borculo, zijn dit voorjaar, in ieder der gemeenten Olst, Ommen, Weerselo, Wierden en Zwollerkerspel twee geplaatst.

Aan eenige landbouwers werden, in het vorige jaar, 11 reform merriepaarden voorwaardelijk afgestaan.

In Maart jl., zijn ter keuring aangeboden 35 hengsten; daarvan werden 31 goed-, 1 af- en 3, als te jong, niet-gekeurd.

Uit 83 voorgestelde merrien, zijn 10 keur-merrien gekozen.

Geadmitteerde veeartsen bevinden zich thans te Zwolle, Deventer, Kampen, Almelo en Ommen.

Doordien bij koninkrijk besluit, van 24 Junij 1837, n°. 107, is verstaan: dat de bepalingen der wetten en besluiten, van 16 Grasmaand 1809 en 10 Bloeimaand 1810, betreffende het ontginnen van woeste gronden en de verdeeling van marken, alsnog van kracht zijn en in acht behooren genomen te worden, is door den heer gouverneur dezer provincie eene handleiding tot de verdeeling dezer gemeenschappen opgemaakt en aan de besturen gezonden, en verder alle geschikte middelen gebezigd om de verdeeling te bevorderen, waarvan het gevolg is geweest; dat vele marken reeds daartoe hebben besloten; andere de voorloopige plans van deeling habben ingezonden, of over de verdeeling raadplegen.

De zeer groote nuttigheid, doch tevens de uitgebreide werkzaamheden, die door deze verdeelingen te verwachten zijn, behoeven in eene provincie die pl. m. 123,000 bunders onbebouwde heidegrokden bevat, geenbetoog.

Nijverheid. Het fabrijk-wezen in deze provincie neemt meer en meer toe: voornamelijk door de bestellingen der Handel-Maatschappij, hebben de fabrijken, waar katoen verwerkt wordt, een voordeelig en ruim debiet.

Overeenkomstig de bepalingen van 's Konings besluit, dd. 31 Januarij 1824, werden de vergunningen, door Gedeputeerde Staten te verleenen, tot daarstelling van stoomwerktuigen, op geregelden voet gebragt, en zoodanige vergunningen zijn verder toegestaan aan A. H. Büchler en T. en E. Ainsworth, voor eene kunstbleekerij te Goor, en aan Th. Ainsworth, voor eene vlasspinnerij en kettingsterkerij, en voor de modelweverij te Nijverdal, gemeente Hellendoorn; terwijl van gouvernementswege zijn onderzocht en beproefd de stoomketels of werktuigen, welke thans gebruikt worden in de evengemelde en soortgelijke fabrijken in Overijssel, te zamen ten getale van 10 stoomwerktuigen, en waarvan het bewijs in de fabrijken zelve voorhangt.

Behalve de katoenspinnerijen, door stoom gedreven, als: 2 te Almelo en 1 te Lonneker, zal er in laatstgenoemde gemeente nog eene werktuigelijke katoenspinnerij worden opgerigt, door eene maatschappij *en commandite*, te Enschedé tot stand gebragt.

Door den heer E. E. van der Meersch, te Hasselt, werd eene weefschool voor callicots daargesteld te Staphorst, welke thans 19 weefstoelen telt; en door de heeren gebroeders Scholten, te Almelo, zal zoodanige school te Wierden worden in werking gebragt, waartoe het gebouw weldra voltooid is. Callicots-fabrijken zijn thans reeds te Zwolle, Kampen, Stad en Ambt Almelo, Borne, Stad en Ambt Delden, Diepenheim, Enschede, Goor, Hasselt, Ambt Hardenberg, den Ham, Haaksbergen, Hengelo, Holten, Lonneker, Losser, Markelo, Oldenzaal, Ootmarssum, Raalte, Rijssen, Staphorst, Tubbergen, stad Vollenhove, Weerselo en Wierden.

De linneweverijen te Goor, Hengelo, Rijssen en in den Ham, bleven goed aan den gang, die te Gramsbergen nemen van jaar tot jaar toe; aldaar worden thans ruim 60 weefgetouwen geteld.

De fabrijken van pellen, en de damastfabrijk te Hengelo, bleven werkzaam.

De papiermolens te Denekamp zijn in goeden staat; die te Tubbergen, waar pakpapier vervaardigd wordt, hebben aftrek.

De ijzergieterij te Deventer houdt zich staande op de aanzienlijke hoogte van debiet en volkomenheid, die dezelve bereikte; steeds mogen worden geroemd de ijverige pogingen van den eigenaar directeur, om in geen vak van fabrikaat, bij endere of buitenlandsche fabrijken achter te blijven.

De reeds gunstig bekende tapijtfabrijk aldaar wordt voortdurend verbeterd en uitgebreid; niet alleen werden in het laatste jaar bij dezelve daargesteld eene nieuwe inrigting der verwerij en eene verbouwing en vergrooting der lokalen, met een nieuw toestel van kunstmatige verwarming, maar bovendien eene verbetering aan de weefgetouwen, of stellen voor de Smyrnasche tapijten; voorts in het daarstellen van weefstellen voor *genre Savonerie* en van eene kompleete machinerie voor *moquet* tapijten; in het aanschaffen van een assortiment, boven de 400 teekeningen of modellen, voor alle soorten van tapijten; eindelijk in het aan zich verbinden van der zake volkomen kundige teekenaars en werklieden; zoodat men in staat zal wezen, aan alle aanvragen van bekende vloer-tapijt-soorten te voldoen.

De heer J. Gozen te dier stede heeft, bij Z. M. besluit van 7 Maart ll., een voorschot tegen lage renie ontvangen, ter instandhouding en uitbreiding van zijne werktuigelijke fabrijk van kartonnen dooswerk, welke de eenigste van dien aard in ons vaderland is.

In die stad werd ook opgerigt een departement der Maatschappij *ter bevordering der Nijverheid;* terwijl, bij Zr. Ms. besluit van den 7 April 1838, N°. 107, het reglement voor eene op te rigten *Enschedesche Maatschappij, ter bevordering van Nijverheid en Koophandel*, is bekrachtigd.

Te Kampen hebben de duffel-, doch voornamelijk de deken-fabrijken nog al aftrek, en blijven met ijver werkzaam; daarentegen bespeurt men eenige verflaauwing in de de trijp-fabrijken, doordien het haardoek de trijp schijnt te verdringen.

De wolkammerijen en sajetten, ook de weverijen van grijnen in die stad, blijven op dezelfde hoogte. De bierbrouwerijen aldaar hebben het gunstig; de verzending, vooral naar Vriesland, geeft aan dezelve veel vertier. Tot oprigting eener bierbrouwerij werd concessie verleend aan J. J. van Cleef, te Borne.

Te Zwolle zijn sedert een paar jaren de twee zoutketen in veel drukkere werkzaamheid; op de scheepstimmerwerven daar en elders heerschte veel drukte.

Aan A. Bouman, te Blokzijl, werd vergunning gegeven tot oprigting van eenen houtzaagmolen, en aan H. en G. J. Lindenhovius, in den Ham, tot het in werking brengen eener olieslagerij, door paardenkracht.

Te Ambt Almelo werd de leder- en vellenbereiderij van J. Meibergen en M. H. Vos en Comp. gaheel nieuw opgebouwd en aanmerkelijk vergroot.

De mattemakerijen hadden veel te doen en, vooral te Genemuiden, was de handel in dat fabrikaat zeer voldoende.

Aan de kalkbranderijen en steenbakkerijen was het zeer levendig.

Tot bouwing of verplaatsing van eenige korenmolens werd Koninklijke toelating verleend.

(*Het vervolg hierna.*)

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.